

แนวทางการพัฒนากำลังพลในการปฏิบัติการกิจด้านการอนุรักษ์

ทรัพยากรป่าไม้ โดยใช้แนวคิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน

กรณีศึกษา กองกำลังนเรศวร

เอกสารวิจัยส่วนบุคคล

โดย

นาย พทภัทร รมณีย์กษกร

กรรมการผู้จัดการ

บริษัท แปซิฟิค ค้าไม้ จำกัด

วิทยาลัยการทัพบก

กันยายน 2565

บทคัดย่อ

ผู้วิจัย นาย พทภัทร รมณีย์กษกร
เรื่อง แนวทางการพัฒนากำลังพลในการปฏิบัติภารกิจ ด้านอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ โดยใช้แนวคิดการพัฒนอย่างยั่งยืน กรณีศึกษา กองกำลังนเรศวร
วันที่ กันยายน 2565 **จำนวนคำ :** 10,921 **จำนวนหน้า :** 31
คำสำคัญ การพัฒนากำลังพล, การอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้, การพัฒนอย่างยั่งยืน
ชั้นความลับ ไม่มีชั้นความลับ

งานวิจัยฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ ได้แก่ 1) เพื่อศึกษากระบวนการและรูปแบบการปฏิบัติภารกิจด้านอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของกำลังพล ในสังกัดกองกำลังนเรศวร 2) เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคต่อการปฏิบัติภารกิจด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ในพื้นที่รับผิดชอบของกองกำลังนเรศวร และ 3) เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนากำลังพลในการปฏิบัติภารกิจด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ โดยใช้แนวคิดการพัฒนอย่างยั่งยืน โดยใช้แนวคิดในการสร้างกรอบการวิจัย 2 แนวคิด ได้แก่ 1) แนวคิดการพัฒนอย่างยั่งยืน และ 2) แนวคิดเกี่ยวกับการจัดตั้งหน่วยงานเป็น Unit school โดยมุ่งหวังพแนวทางในการพัฒนากำลังพลต่อการปฏิบัติภารกิจด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ งานวิจัยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงยุทธศาสตร์ตามแนวทางที่วิทยาลัยการทัพบกกำหนด โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพในการดำเนินการเก็บข้อมูล กลุ่มตัวอย่างได้แก่ กำลังพลของกองกำลังนเรศวร

ผลการวิจัย พบว่า กระบวนการและรูปแบบการปฏิบัติภารกิจด้านอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ใช้วิธีการกำหนดความรับผิดชอบตามหน่วยขึ้นตรงและพื้นที่เขตรับผิดชอบ โดยการหมุนเวียนสับเปลี่ยนกำลังพล เพื่อปฏิบัติภารกิจในพื้นที่ตามวงรอบของแผนงานดำเนินการ และมีการทำการภารกิจตามที่หน่วยงานอื่นร้องขอรับการสนับสนุนการปฏิบัติการเป็นไปตามยุทธศาสตร์ทั้งเชิงรุกและเชิงรับ ปัญหาและอุปสรรคต่อการปฏิบัติภารกิจคือการสร้างความเข้าใจกับประชาชนในพื้นที่ และการทำงานกับเครือข่ายการปฏิบัติงานที่มีหน่วยงานหลายหน่วย แนวทางในการพัฒนากำลังพลเพื่อสนับสนุนการจัดตั้งหน่วยในรูปแบบ Unit school สามารถกระทำได้ขึ้นกับนโยบายและการพิจารณาของหน่วยบังคับบัญชา

ABSTRACT

AUTHOR: Patapat Rommaneekochchakorn

TITLE: The Guidelines for development of personnel in the mission Conservation of forest resources using the concept of sustainable development, a case study of Naresuan forces.

DATE: September, 2022 **WORD COUNT :** 10,921 **PAGES :** 31

KEY TERMS: Manpower Development, Forest Resource Conservation, Sustainable Development

CLASSIFICATION: Unclassified

This research has 3 objectives: 1) to study the process and model of the forest resource conservation mission of the troops. 2) to study the problems and obstacles in the implementation of forest resource conservation missions in the area under the Naresuan Army's responsibility; and 3) to propose guidelines for the development of personnel in the forest resource conservation mission. The research framework 2 concepts are 1) Sustainable Development Concept and 2) The concept of establishing a unit school. The research used a strategic research model and using a qualitative research methodology to collect data. The sample group includes Forces of the Naresuan Army.

The results of the research revealed that the process and model of forest resource conservation mission. The method of defining responsibility according to the direct unit and area of responsibility by the rotation of the personnel to perform missions in the area around the action plan. There were missions that other agencies have requested for support. Problems and obstacles to the mission were building understanding with people in the area and working with multi-agency operational networks. Guidelines for personnel development to support the establishment of a unit school can be made based on policies and considerations of the commanding unit.

กิตติกรรมประกาศ

วิจัยฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความร่วมมือ และความกรุณาจากบุคคลที่ผู้วิจัยได้รับ คำปรึกษา ซึ่งผู้วิจัย ขอขอบคุณ พันเอก หญิง นवलสมร จรวงษ์ อาจารย์ที่ปรึกษาผู้ช่วย ให้ข้อคิด และคำแนะนำ อันเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินการทำวิจัย รวมทั้งกระบวนการ ในการวางแผนการทำงาน ขอขอบคุณ ดร.คุณธิป สันติวงษ์ ที่ให้คำแนะนำและข้อคิดเห็น ในการวิเคราะห์ข้อมูล และขอขอบคุณกรรมการทุกท่าน ที่ได้เสียสละเวลาในการช่วย ตรวจสอบงานวิจัยจนเสร็จสมบูรณ์ตามขั้นตอน

ขอขอบคุณวิทยาลัยการทัพบก ที่ให้โอกาสในการศึกษา โดยเฉพาะคณะอาจารย์ ที่ผู้สอน ที่สร้างให้ผู้วิจัยเข้าใจแนวทางและหลักคิดในการพิจารณาเชิงยุทธศาสตร์ ซึ่งผู้วิจัย สามารถนำมาประยุกต์ใช้กับงานวิจัยจนสำเร็จลุล่วงได้ รวมทั้งขอบคุณเจ้าหน้าที่และ ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกท่านในกระบวนการศึกษา ที่อำนวยความสะดวกให้ผู้วิจัยสามารถได้เรียนรู้ ได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ จนเกิดประสิทธิผลเป็นงานวิจัยฉบับนี้

ขอขอบคุณกำลังใจจากครอบครัว คนรอบข้าง และเพื่อน ๆ วิทยาลัยการทัพบก รุ่นที่ 67 ที่สร้างให้เกิดบรรยากาศของการเรียนรู้ที่ดี และสามารถศึกษา พร้อมกับทำงานวิจัย อย่างมีความสุข

ขอขอบคุณกำลังพลกองกำลังนเรศวร กองทัพภาคที่ 3 ที่ให้ข้อมูลอันเป็น ประโยชน์ต่องานวิจัย และข้อคิดเห็นที่ทำให้การวิเคราะห์ข้อมูลงานวิจัยได้เสร็จสมบูรณ์ ตามกรอบแนวคิดและกรอบการวิจัย

ขอขอบคุณตนเอง ที่สามารถดำเนินการวิจัยไปพร้อมกับการปฏิบัติภารกิจที่สำคัญ ซึ่งมีความจำเป็นต้องรับผิดชอบ บริหารเวลา และจัดการกับตนเองจนสำเร็จได้ตาม เป้าหมายในการศึกษา

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 บทนำ	1
ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	4
กรอบแนวคิดการวิจัย	5
วิธีการศึกษา	5
ประโยชน์ที่ได้รับ	6
บทที่ 2 บทวิเคราะห์	8
การวิเคราะห์สภาวะแวดล้อมทางยุทธศาสตร์	8
การวิเคราะห์ทางยุทธศาสตร์ เพื่อจัดทำแนวทางพัฒนากำลังพล	
ในการปฏิบัติภารกิจด้านอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ โดยใช้แนวคิด	
การพัฒนาอย่างยั่งยืน	12
การวิเคราะห์หนทางใหม่ในการแก้ไขปัญหา	15
บทที่ 3 บทอภิปรายผล	17
กระบวนการและรูปแบบการปฏิบัติภารกิจด้านอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้	17
ปัญหาและอุปสรรคต่อการปฏิบัติภารกิจด้านการอนุรักษ์	
ทรัพยากรป่าไม้ในพื้นที่รับผิดชอบของกองกำลังนเรศวร	18
แนวทางการพัฒนากำลังพล ในการปฏิบัติภารกิจด้านการอนุรักษ์	
ทรัพยากรป่าไม้ โดยใช้แนวคิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน	20
บทที่ 4 บทสรุป	26
ผลการวิจัย	26
ข้อเสนอแนะ	29
เอกสารอ้างอิง	
ประวัติผู้วิจัย	

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยมียุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี โดยแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 เป็นแผนแรกที่ถูกใช้เป็นกลไกเชื่อมโยงสู่การขับเคลื่อนการพัฒนา ซึ่งกำหนดเป้าหมาย และตัวชี้วัดที่จะต้องบรรลุผลลัพธ์และผลสัมฤทธิ์ของการพัฒนา รวมทั้งกำหนดแนวทางการพัฒนาในรายละเอียดที่ต้องเชื่อมต่อการปฏิบัติที่ต้องดำเนินการในช่วง 5 ปี โดยได้กำหนดแผนงาน / โครงการสำคัญ (flagship program) และประเด็นการพัฒนาเชิงบูรณาการที่สำคัญ¹ อันเป็นจุดเปลี่ยนที่สำคัญเกี่ยวกับประเด็นและแนวทางการพัฒนาของประเทศไทย ในการกำหนดแผนหลักของการพัฒนาประเทศ และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) สอดคล้องกับวาระการพัฒนาของโลกที่องค์การสหประชาชาติกำหนดให้มีเป้าหมายการพัฒนาประกอบด้วย 17 เป้าหมาย และ 169 เป้าหมายเฉพาะเจาะจงและ 230 ตัวชี้วัด ซึ่งการพัฒนาอย่างยั่งยืนเน้นให้ความสำคัญกับการปรับสมดุลทั้ง 3 มิติของการพัฒนาที่ยั่งยืน ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมในรูปแบบบูรณาการและการมีส่วนร่วม เพื่อไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง (Open Development Thailand: ODT, 2564) รวมถึงข้อตกลงระหว่างประเทศเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่ทวีความรุนแรงมากขึ้น

ผลจากสภาวะดังกล่าวทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในเชิงลบต่อการคงอยู่ของสิ่งมีชีวิตทั่วโลก ซึ่งเป็นตัวบ่งชี้ที่ชัดเจนว่าการกระทำของมนุษย์ตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน โดยเฉพาะระยะตั้งแต่ช่วงยุคปฏิวัติอุตสาหกรรมเป็นต้นมา ที่มนุษย์ใช้แนวทางการพัฒนาเพื่อประโยชน์ของตนเองเป็นสำคัญ ใช้ทรัพยากรต่าง ๆ ในการตอบสนองความต้องการของตนเอง จนเกิดการเสียสมดุลของระบบนิเวศทางธรรมชาติ ส่งผลต่อสภาพแวดล้อมที่มีภาวะเป็นพิษ ด้วยการบริหารจัดการทรัพยากรตอบสนองตนเอง และไม่คำนึงถึงผลของการคงอยู่อย่างยั่งยืนเพื่อส่งต่อทรัพยากรไปสู่รุ่นต่อไป

สาระสำคัญของการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ซึ่งมีการให้ความสำคัญกับการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยเฉพาะการผลักดันให้มีสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืนในทุกจังหวัดของประเทศไทย ด้วยการประกาศนโยบายป่าไม้แห่งชาติ เพื่อเพิ่มพื้นที่ป่าไม้เพื่อการอนุรักษ์ และเพื่อเศรษฐกิจไม่น้อยกว่าร้อยละ 40 ของพื้นที่ประเทศไทย ทั้งนี้ ปัจจุบันพื้นที่ป่าไม้

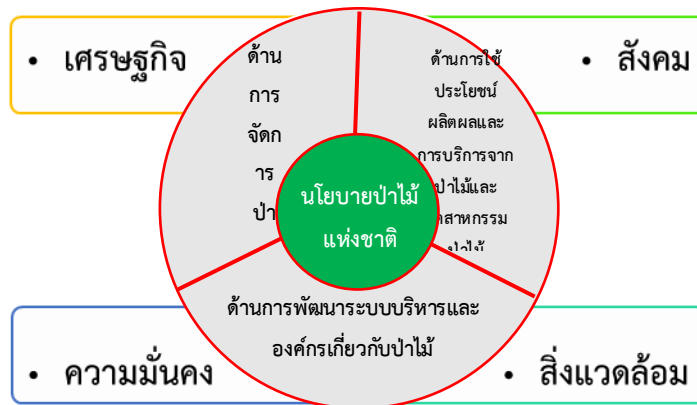
ทั่วประเทศในปี พ.ศ. 2561-2562 จำนวน 102,484,072.71 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 31.68 ของประเทศ ซึ่งลดลงจากปี พ.ศ. 2560-2561 จำนวน 4,229.48 ไร่ ทั้งนี้ การที่จะรักษาพื้นที่ป่าไม้ไทยให้ได้ครบตามเป้าหมายร้อยละ 40 อาจจะต้องมุ่งไปที่ป่าเศรษฐกิจและป่าชุมชน โดยปลดล็อกกฎหมาย เพื่อให้คนหันมาสนใจในการปลูกป่าเศรษฐกิจมากขึ้นในพื้นที่ของตนหรือพื้นที่ที่ได้รับอนุญาต หากสถานการณ์ป่าไม้ไทยลดลงไปกว่านี้ ก็คงถูกทำลายโดยนโยบายของรัฐ เช่น การเพิ่มพื้นที่เขื่อน การตัดถนนผ่านป่า เป็นต้น² การรักษาพื้นที่ป่าไม้จึงต้องมีแนวคิดและนโยบายในลักษณะที่ตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในแต่ละพื้นที่ เพื่อสร้างให้เกิดแนวร่วมในการเพิ่มพื้นที่ป่าไม้และอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ให้มีประสิทธิภาพ

อย่างไรก็ดี กรมป่าไม้ ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงต่อสถานการณ์ป่าไม้ได้ดำเนินการออกยุทธศาสตร์กรมป่าไม้ พ.ศ. 2559-2564 ที่มีหลักการ คือ พลิกฟื้นผืนป่าสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน โดยมีมาตรการหลัก อันประกอบด้วย³

1. การสร้างความเข้าใจให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในรูปแบบของ “ประชารัฐ”
2. การแก้ไขแนวเขตพื้นที่ป่า (One map)
3. การรักษาป่าสมบูรณ์ บังคับใช้กฎหมายต่อผู้บุกรุก
4. การผ่อนผันผู้ยากไร้ โดยการจัดสรรพื้นที่ทำกิน
5. การเพิ่มพื้นที่ป่า หรือพื้นที่สีเขียว

นอกจากนี้ กรมป่าไม้ยังออกนโยบายป่าไม้แห่งชาติ โดยมีสาระสำคัญในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ที่ใช้แนวคิดการบูรณาการ 4 มิติ ได้แก่ เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และความมั่นคง เพื่อร่วมกันดำเนินการในด้านการจัดการป่าไม้ ด้านการใช้ประโยชน์ผลิตผลและการบริการจากป่าไม้และอุตสาหกรรมป่าไม้ และด้านการพัฒนาระบบบริหารและองค์กรเกี่ยวกับการป่าไม้ ซึ่งเห็นได้ชัดว่าแนวคิดต่อการจัดการป่าไม้มีความเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ที่ปัจจุบันมุ่งเน้นให้เกิดการดำเนินการโดยใช้แนวคิดและวิธีการแบบมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่าง ๆ ในการปฏิบัติการกิจ เพื่อสร้างให้เกิดการทำงานร่วมกันต่อการรับผิดชอบทรัพยากรป่าไม้ อันถือเป็นทรัพยากรสำคัญของประเทศชาติ

ภาพที่ 1 นโยบายป่าไม้แห่งชาติ⁴

เนื่องจากแนวความคิดเรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ข้างต้น ได้มีการนำมิติด้านความมั่นคงเข้ามาเกี่ยวข้องและเชื่อมโยงกับการดำเนินการไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายต่อการเพิ่มพื้นที่ป่าไม้ของประเทศ ซึ่งมีติดกล่าวสอดคล้องและกลายเป็นส่วนหนึ่งของภารกิจตามการปฏิบัติหน้าที่ของกองทัพบก ว่าด้วย การรักษาความมั่นคงของชาติ ตามบันทึกข้อตกลงว่าด้วยความร่วมมือในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ระหว่างกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และกองทัพบก พุทธศักราช 2551⁵ โดยกำหนดกรอบความร่วมมือ 7 ด้าน ได้แก่ 1) การลาดตระเวน 2) การพัฒนาองค์ความรู้ 3) การแต่งตั้งให้เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ 4) การสนับสนุนเครื่องมือ และอุปกรณ์ 5) การประชาสัมพันธ์ 6) การสนับสนุนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และ 7) ความร่วมมือด้านอื่น ๆ ส่งผลให้เกิดกรอบความรับผิดชอบต่อการทำโครงสร้างการประสานงานเพื่อป้องกันและปราบปรามการตัดไม้ทำลายป่าระหว่างกองทัพบกและกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยกองทัพบกได้มอบหมายการรับผิดชอบพื้นที่ป่าไม้ ตามหน่วยงานที่สังกัดในแต่ละกองทัพภาค

กรอบความร่วมมือข้างต้น กองทัพบกจำเป็นต้องอาศัยกำลังพล ที่มีความรู้ ทักษะ และขีดความสามารถในการปฏิบัติการ เนื่องจากภารกิจบางด้านต้องใช้การสนธิกำลังและความพร้อมต่อการปะทะหากมีสถานการณ์รุนแรง โดยเฉพาะการทำฝึกกฎหมายของกลุ่มผลประโยชน์ที่เชื่อมโยงกับเครือข่ายการใช้อำนาจขนาดใหญ่ และในขณะเดียวกันก็ต้องใช้ทักษะด้านกิจการพลเรือนในการเข้ามวลงชน เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจ ตลอดจนการสร้างแนวร่วมในการพิทักษ์อนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ จึงสะท้อนได้ว่าการปฏิบัติการของกำลังพลเกี่ยวกับกรอบความร่วมมือดังกล่าว เป็นการปฏิบัติที่มีองค์ความรู้และทักษะบางประการที่เป็นการเฉพาะสำหรับการทำหน้าที่ ซึ่งต้องมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

ถ่ายทอดและฝึกฝน เพื่อให้เกิดความชำนาญและไม่เหมาะกับการทำงานในสภาพของหน่วยปฏิบัติการที่เป็นมือใหม่ทั้งคู่

ทั้งนี้ ยุทธศาสตร์ความมั่นคงที่ถูกเชื่อมโยงกับการพิทักษ์รักษาทรัพยากรป่าไม้ จึงเป็นภารกิจสำคัญที่กองทัพบกต้องปฏิบัติ อย่างไรก็ตาม จากสถานการณ์พื้นที่ป่าไม้ลดลง ซึ่งมีสาเหตุเชื่อมโยงกับมิติเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และความมั่นคง หน่วยงานของกองทัพบก ตลอดจนผู้มีหน้าที่ปฏิบัติต่อภารกิจข้างต้น จึงต้องมีการเท่าทันต่อสถานการณ์ และแนวทางการปฏิบัติเพื่อให้สอดคล้องกับการทำงานของทุกภาคส่วน โดยมีเป้าหมายสำคัญเพื่อให้เกิดการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ตามเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน

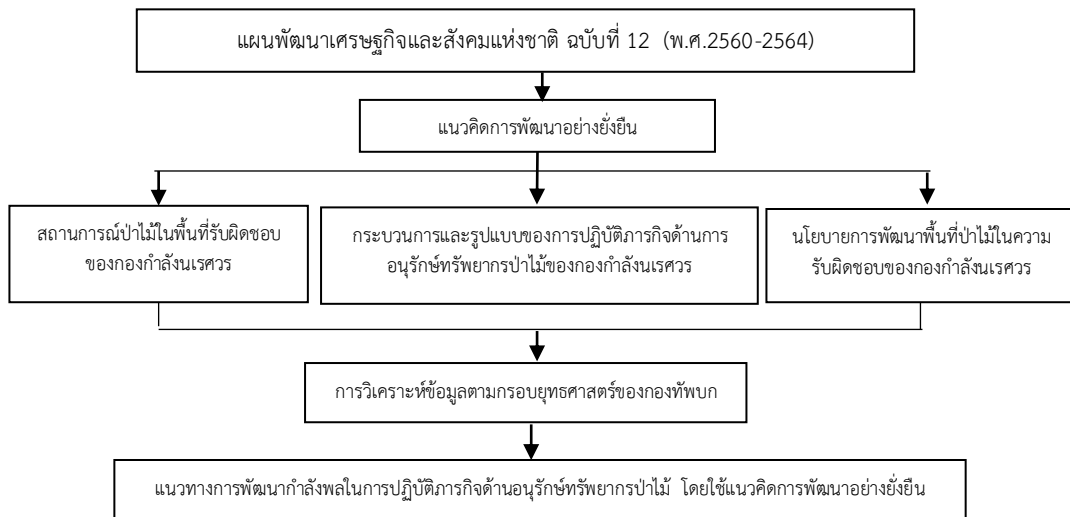
งานศึกษาวิจัยฉบับนี้ จึงมีเป้าหมายที่จะศึกษาข้อมูลเพื่อทำการวิเคราะห์และเสนอแนะแนวท้าวต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้อย่างยั่งยืนให้แก่กองทัพบก โดยใช้กรณีศึกษาจากหน่วยงานในกองทัพบก เพื่อเป็นตัวแบบในการศึกษาวิจัย ได้แก่ พื้นที่ในรับผิดชอบของกองกำลังนเรศวร กองทัพภาคที่ 3 เนื่องจากเป็นกองกำลังที่มีผลงานในการปฏิบัติหน้าที่ และมีการสนธิกำลังกับเจ้าหน้าที่อีกหลายภาคส่วน ต่อการจัดการผู้บุกรุก ลักลอบตัดไม้ และทำลายพื้นที่ป่าอย่างต่อเนื่อง ซึ่งควรจะมีมาตรการหรือแนวทางในการจัดการเชิงบวกต่อการสร้างพื้นที่ป่าไม้เพิ่มเติม และดำเนินนโยบายให้ประชาชนในพื้นที่ได้เข้ามาส่วนร่วมต่อการอนุรักษ์ทรัพยากร ป่าไม้ โดยมีหน่วยงานของกองทัพบก (กองกำลังนเรศวร) เป็นแกนนำในการขับเคลื่อน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อการสร้างความมั่นคง ที่ยืนอยู่บนความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรป่าไม้

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษากระบวนการและรูปแบบการปฏิบัติการด้านอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของกำลังพลในสังกัดกองกำลังนเรศวร
2. เพื่อศึกษาปัญหา และอุปสรรคต่อการปฏิบัติการด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ในพื้นที่รับผิดชอบของกองกำลังนเรศวร
3. เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนากำลังพลในการปฏิบัติการด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ โดยใช้แนวคิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน

กรอบแนวคิดการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “แนวทางการพัฒนากำลังพลในการปฏิบัติการกิจด้านอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ โดยใช้แนวคิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน กรณีศึกษา กองกำลังนเรศวร” ผู้ศึกษาวิจัยกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยไว้ดังนี้

ภาพที่ 2 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีการศึกษา

งานวิจัยฉบับนี้ผู้วิจัยใช้วิธีการศึกษาวิจัย โดยสามารถตามหัวข้อสำคัญที่เกี่ยวข้องกับวิธีการศึกษา ซึ่งมีรายละเอียดตามลำดับดังนี้

1. รูปแบบการวิจัย

งานวิจัยฉบับนี้ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงยุทธศาสตร์ตามแนวทางที่วิทยาลัยการทัพบกกำหนด

2. ขอบเขตการศึกษา

การศึกษาวิจัยมีขอบเขตการศึกษาว่าด้วยการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาอย่างยั่งยืน ร่วมกับแนวคิดเกี่ยวกับ Unit school ในการพัฒนาหน่วยงานให้กลายเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ตามกรอบแนวทางการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยกรอบเนื้อหาและขอบเขตการศึกษาวิจัย มุ่งศึกษาข้อมูลจากข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการปฏิบัติการกิจ ปัญหา และอุปสรรค ต่อการทำงานตามกรอบหน้าที่ความรับผิดชอบที่เกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากร

ป่าไม้ในพื้นที่รับผิดชอบของกองกำลังนเรศวร ตามกรอบเวลาการศึกษาของผู้วิจัย ในวิทยาลัยการทัพบก

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาวิจัย ใช้วิธีการตามระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลปฐมภูมิ โดยใช้การสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง และการสัมภาษณ์เชิงกลุ่ม (group interview) ซึ่งกำหนดให้มีผู้ให้ข้อมูลสำคัญซึ่งเป็นกำลังพลในสังกัดกองกำลังนเรศวร ตามคุณสมบัติเกี่ยวกับการปฏิบัติภารกิจด้านอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของหน่วย จำนวน 2 กลุ่ม ได้แก่

3.1 กลุ่มกำลังพลที่เป็นฝ่ายอำนวยการ หมายถึง กำลังพลที่มีบทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบเกี่ยวกับการกำหนดนโยบาย หรือแบบแผนการปฏิบัติ (ชั้นยศตั้งแต่ ร.อ. ขึ้นไป)

3.2 กลุ่มกำลังพลที่เป็นฝ่ายปฏิบัติการ หมายถึง กำลังพลที่มีบทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบตามการสั่งการ นโยบาย หรือแบบแผนการปฏิบัติของผู้บังคับบัญชา (ชั้นยศตั้งแต่ ร.ท. ลงมา) การสัมภาษณ์ข้างต้นใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ ที่ออกแบบตามกรอบแนวคิดของการวิจัย โดยเป็นการใช้แบบสอบถามแบบมีโครงสร้าง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (content analysis) สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลจากแหล่งข้อมูลปฐมภูมิ โดยใช้หลักการของแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาอย่างยั่งยืนร่วมกับใช้แนวคิดเกี่ยวกับ unit school มาทำการวิเคราะห์ตามกรอบแนวคิดเชิงยุทธศาสตร์ รวมทั้งข้อมูลจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้แนวทางการพัฒนาการปฏิบัติภารกิจด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้อย่างยั่งยืน

5. ขั้นตอนการดำเนินงาน

การดำเนินงานแบ่งออกเป็น 6 ขั้นตอน ได้แก่

5.1 การพัฒนาโครงสร้างงานวิจัย ดำเนินการในห้วงเดือนพฤศจิกายน ถึงเดือน ธันวาคม พ.ศ. 2564

5.2 หลังจากได้รับการอนุมัติโครงสร้างวิจัย ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในเดือน มกราคม ถึง เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2565

5.3 ตรวจสอบข้อมูลที่ได้เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูล โดยตรวจสอบข้อมูลตามประเด็นของการศึกษาวิจัย เพื่อให้สามารถมีข้อมูลเพียงพอต่อการวิเคราะห์การดำเนินการในเดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนมีนาคม พ.ศ. 2565

5.4 ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลในเดือนมีนาคม พ.ศ. 2565 นำข้อมูลที่วิเคราะห์ผ่านการสรุปและอภิปรายผลให้แล้วเสร็จในเดือนเมษายน พ.ศ. 2565

5.5 ตรวจสอบผลการวิจัยให้มีความครอบคลุมและสามารถตอบวัตถุประสงค์การวิจัย ดำเนินการในเดือนเมษายน พ.ศ. 2565

5.6 ดำเนินการจัดทำรายงานวิจัยและรูปเล่มวิจัย พร้อมนำเสนอผลงานวิจัยในเดือนพฤษภาคม พ.ศ.2565

ทั้งนี้ การดำเนินงานในแต่ละขั้นตอนข้างต้นต้องผ่านการพิจารณาจากอาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัยเป็นที่เรียบร้อยแล้ว

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ทราบข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการและรูปแบบการปฏิบัติภารกิจด้านอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของกำลังพลในสังกัดกองกำลังนเรศวร
2. ทราบปัญหาและอุปสรรคต่อการปฏิบัติภารกิจด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ในพื้นที่รับผิดชอบของกองกำลังนเรศวร
3. จัดทำและเสนอแนวทางในการพัฒนากำลังพลในการปฏิบัติภารกิจด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ โดยใช้แนวคิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน เพื่อให้เกิดการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้อย่างยั่งยืน

บทที่ 2

บทวิเคราะห์

ทรัพยากรธรรมชาติ ถือเป็นต้นทุนของการพัฒนาไปสู่ความเจริญ และความมั่นคง ในมิติต่าง ๆ ของประเทศ ซึ่งปัจจุบันบทบาทและภารกิจในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ โดยเฉพาะทรัพยากรป่าไม้ ถือเป็นส่วนหนึ่งในความรับผิดชอบของกองทัพบก ตามมติว่า ด้วยความร่วมมือในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ร่วมกันระหว่างกองทัพบก และกระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายอันเกิด จากความตระหนักถึงความสำคัญของทรัพยากรป่าไม้ ที่อำนาจประโยชน์อย่างยิ่งยืน โดยการดำเนินงานด้านการอนุรักษ์ป่าไม้เชิงรุก ที่บูรณาการภารกิจของทั้งสองฝ่าย ใน 3 ระดับ ได้แก่ ระดับส่วนกลาง ระดับภูมิภาค และระดับพื้นที่ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ในการปฏิบัติงานด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้⁶

การวิเคราะห์สภาวะแวดล้อมทางยุทธศาสตร์

การวิเคราะห์โดยนำหลักการเกี่ยวกับสภาวะแวดล้อมทางยุทธศาสตร์ในมิติต่าง ๆ ตามพลังอำนาจแห่งชาติ เพื่อสร้างความเข้าใจต่อสภาพปัญหาและบริบทแวดล้อมของ ปัญหา อันสามารถนำไปสู่การวิเคราะห์และสร้างแนวทางในการจัดการและแก้ไขปัญหา ในประเด็นเกี่ยวกับการอนุรักษ์พื้นที่ป่าไม้ อันเป็นประเด็นสำคัญของการศึกษาวิจัย ในครั้งนี้ ซึ่งการวิเคราะห์ดังกล่าว สามารถสรุปในแต่ละประเด็นได้ ดังนี้

1. พลังอำนาจด้านการเมือง

พลังอำนาจด้านการเมืองจึงเป็นกลไกสำคัญ ในการวางกฎกติกา และระเบียบ แบบแผนต่อการบริหารจัดการพื้นที่ป่าไม้ ซึ่งต้องมีความสอดคล้องกันตั้งแต่ระดับโลก ระดับประเทศ และระดับท้องถิ่น โดยเฉพาะการสร้างความสำเร็จต่อการแก้ไขปัญหา ด้านสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการใช้ทรัพยากรป่าไม้เป็นพื้นฐานต่อการพัฒนา เพื่อสร้าง ความมั่นคงอย่างยั่งยืนให้แก่ประเทศอย่างเป็นรูปธรรม

2. พลังอำนาจด้านการทหาร

ตามบทบาทหน้าที่ของทหารที่ได้รับการร้องขอในการสนับสนุนภารกิจด้าน ความมั่นคงจากกระทรวงทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม โดยการแต่งตั้งให้ทหารที่ได้รับ

มอบหมายดำรงตำแหน่งผู้ช่วยเจ้าพนักงานในการปฏิบัติการกิจการในการพิทักษ์รักษา และอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของชาติ ทำให้กองทัพมีความจำเป็นต้องสร้างความเข้าใจต่อกำลังพลและประชาชนผ่านเครื่องมือ (สื่อ) ของกองทัพ เพื่อให้เกิดผลในการปฏิบัติอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากที่สุด แนวทางในการปฏิบัติการโดยอาศัยพลังอำนาจทางทหาร จึงถือเป็นกรอบภารกิจที่รัฐนำมาใช้ต่อการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ เพื่อให้มีการบริหารจัดการและเข้าถึงประชาชนในพื้นที่ป่าไม้ได้ดีที่สุด โดยใช้ทรัพยากรการเรียนรู้จากการทำงานเป็นกลไกสำคัญ ต่อการใช้พลังอำนาจทางการทหารจัดการกับประเด็นการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้อย่างรอบด้าน

3. พลังอำนาจด้านเศรษฐกิจ

ปัจจุบันเป็นที่ทราบกันดีว่าทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะทรัพยากรป่าไม้อ้วนเป็นฐานทรัพยากรสำคัญต่อการสร้างศักยภาพในการผลิต และการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนที่รัฐต้องให้ความสำคัญ การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายในปี 2565 งบประมาณด้านสิ่งแวดล้อมถูกปรับลดลงถึงร้อยละ 47.14 ซึ่งเป็นอัตราที่มากที่สุดเมื่อเทียบกับงบประมาณด้านอื่น และเป็นงบประมาณที่ต่ำสุดในรอบ 5 ปี โดยมีผลกระทบเชื่อมโยงโดยตรงตามสถานะของเศรษฐกิจ หากภารกิจและกรอบงานเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาด้านทรัพยากรสิ่งแวดล้อมยังไม่สามารถบรรลุสำเร็จได้ในหลาย ๆ เรื่อง ดังนั้นการดำเนินงานด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ อันเป็นพื้นฐานสำคัญต่อการสร้างรายได้ในการผลิตตามกลไกของระบบนิเวศและลำดับขั้นของการผลิต จึงเป็นข้อพิจารณาต่อการหาแนวทางในการเพิ่มศักยภาพการบริหารจัดการเกี่ยวกับทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม ที่ต้องมีแนวคิดที่ต่างไปจากการปฏิบัติงานในรูปแบบเดิม โดยหาแนวทางต่อการสร้างรายได้ควบคู่ไปกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืนเพื่อให้ประชาชนสามารถใช้ประโยชน์จากพื้นที่ป่าคู่นานไปกับการรักษาและหวงแหนทรัพยากรผืนป่าให้คงอยู่ในอนาคต ซึ่งเป็นประเด็นในงานการศึกษาวิจัยของงานวิจัยฉบับนี้ต่อไป

4. พลังอำนาจด้านสังคม และจิตวิทยา

จากผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงสถานะแวดล้อมและภูมิอากาศโลก ซึ่งทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงขนานใหญ่กับวิถีชีวิต ตลอดจนคุณภาพชีวิตของพลโลก รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงของสภาพสังคมที่มีพฤติกรรมของมนุษย์ในการบริโภคที่เปลี่ยนแปลงไปทำให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับความมั่นคงในชีวิตอย่างชัดเจน สังเกตได้จากการสะท้อนปัญหาโดยการกำหนดเป้าหมายในการพัฒนาขององค์การสหประชาชาติ ที่กล่าวถึงเป้าหมาย

การพัฒนาอย่างยั่งยืน ที่เชื่อมโยงกับสภาพสังคม จิตวิทยา เข้ากับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ซึ่งจำแนกออกเป็นแต่ละด้านอย่างชัดเจน โดยเน้นความมั่นคงในการมีชีวิตรอดของสรรพชีวิตเป็นสำคัญ

อนึ่ง เจตนารมณ์ของเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของทีมสหประชาชาติในประเทศไทยได้ลงนามในกรอบภาคีความร่วมมือเพื่อการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ หรือ UNPAF 2017-2021 กับรัฐบาลไทยในเดือนกรกฎาคม 2560 สามารถสรุปได้ด้วยประโยคสั้น ๆ ว่า เราจะ “ไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง” นี่คือนโยบายที่เป็นแนวทางให้กับกิจกรรมทุกอย่างของสหประชาชาติในประเทศไทย เอกสารนี้อธิบายแนวทางการทำงานของหน่วยงานในระบบสหประชาชาติทั้งหมด เพื่อช่วยเหลือในประเด็นด้านการพัฒนาที่สำคัญของประเทศ กรอบภาคีความร่วมมือเพื่อการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (UNPAF 2017-2021) ระบุอย่างละเอียดถึงผลลัพธ์ที่สหประชาชาติต้องการบรรลุในช่วงเวลา 5 ปี ซึ่งผลลัพธ์เชิงยุทธศาสตร์ทั้งสามประการของกรอบความร่วมมือฯ ที่ได้จากการหารือต่าง ๆ นี้ อิงอยู่บนฐานหลักการทั้งห้าของสหประชาชาติ คือ หลักการไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง หลักสิทธิมนุษยชน หลักความเสมอภาคทางเพศ หลักความยั่งยืน และหลักภูมิคุ้มกันต่อวิกฤต ทั้งนี้ผลลัพธ์ทั้งสามในกรอบความร่วมมือฯ สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี และส่งเสริมการบรรลุผลของหมุดหมาย 12 ข้อจาก 13 ข้อของรัฐบาล ที่กำหนดไว้ในร่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13⁷ โดยต้องดำเนินการควบคู่ไปกับการเพิ่มการลงทุนด้านทุนมนุษย์ที่มีคุณภาพ ผ่านการศึกษาที่มีความเสมอภาค การพัฒนาทักษะและตลาดแรงงาน การให้บริการสุขภาพถ้วนหน้า และการให้สวัสดิการสังคมที่เพียงพอ ดังนั้นเมื่อกล่าวถึง พลังอำนาจด้านสังคม และจิตวิทยา ที่เป็นกรอบในการพิจารณาความมั่นคงในอนาคต ล้วนมีความเชื่อมโยงกับการบริหารจัดการด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างแยกจากกันไม่ได้ ดังเห็นได้จากข้อมูลข้างต้น ที่ชี้ว่าการคงอยู่ของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ภายใต้หลักคิดของการพัฒนาอย่างยั่งยืน ย่อมส่งผลและมีความสัมพันธ์กับความมั่นคงด้วย

5. พลังอำนาจด้านสารสนเทศ

เทคโนโลยีนับว่าเป็นปัจจัยสำคัญมีบทบาทอย่างยิ่ง ในการพัฒนาประเทศ ในภาพรวมทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นต้น ถือได้ว่าเทคโนโลยีเป็นเครื่องมือ ในการขจัดความยากจนยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนให้สูงขึ้นได้เป็นอย่างดี ประเทศไทยได้พัฒนาประเทศมาอย่างต่อเนื่องและยังมีความต้องการความเจริญก้าวหน้าให้เป็นไปอย่างรวดเร็วเพื่อความเท่าเทียม อารยะ

ประเทศหรือประเทศที่พัฒนาแล้วทั้งหลาย ซึ่งประเทศได้ให้ความสำคัญการใช้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เป็นปัจจัยหลักของการพัฒนา โดยเมื่อวันที่ 24 มีนาคม 2522 รัฐบาลได้ตั้งกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและพลังงานเพื่อเป็นกลไกบริหารการพัฒนาประเทศและได้บรรจุแผนพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเป็นส่วนหนึ่งของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ตั้งแต่ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2525- 2529) ตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ เรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน เพื่อให้เกิดความเข้าใจในเนื้อหาทางด้านเทคโนโลยีกับการพัฒนาให้ชัดเจนยิ่งขึ้น 7 เทคโนโลยีจึงเป็นอีกปัจจัยในการสร้างให้เกิดความมั่นคง โดยเชื่อมโยงกับประเด็นของการตอบสนองและการเข้าถึงข้อมูล อันนำไปสู่การสร้างและพัฒนาคุณภาพชีวิตซึ่งเป็นเป้าหมายสำคัญของการพัฒนาและความมั่นคงของรัฐ

จากการวิเคราะห์ทั้งสถานการณ์ ความเชื่อมโยง และสภาวะแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกข้างต้น สามารถสรุปประเด็นการวิเคราะห์ทางยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวกับงานวิจัยเรื่องแนวทางการพัฒนากำลังพลในการปฏิบัติการด้านอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ โดยใช้แนวคิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน กรณีศึกษา กองกำลังนเรศวร โดยผู้วิจัยนำเสนอตามหลักการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการ SWOT สามารถแสดงรายละเอียดได้ดังนี้

1. จุดแข็ง (Strength) กองทัพบกมีทรัพยากรที่พร้อมต่อการสนับสนุนในการปฏิบัติการด้านอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ และยังมี การลงนามบันทึกความร่วมมือเป็น ข้อรองรับต่อการปฏิบัติหน้าที่และประสานงานกับหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรง ซึ่งได้มีการทำงานร่วมกันมาแล้ว ทำให้เกิดกระบวนการเรียนรู้และเข้าใจต่อปัญหา สถานการณ์ รวมทั้งการบริหารจัดการ ตลอดจนแนวทางแก้ไขปัญหาลักษณะเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ได้เป็นอย่างดี

2. จุดอ่อน (Weakness) กองทัพบกยังไม่ได้มีแนวทางการพัฒนารูปแบบการปฏิบัติการเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ในด้านการเสริมสร้างศักยภาพให้หน่วยและคณะทำงานกลายเป็นต้นแบบหรือตัวแบบ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างเป็นรูปธรรม รวมทั้งยังไม่มีแนวทางในการสร้างเครือข่ายต่อการทำงาน เพื่อพัฒนาศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการกิจอย่างยั่งยืน

3. โอกาส (Opportunity) การเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศและปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นอย่างชัดเจนและต่อเนื่อง ซึ่งเป็นประสบการณ์ตรงของประชาชนคนไทยและทั่วโลก กำลังทวีความรุนแรงและกระแสดวงคิดในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ในทุก ๆ ระดับ ล้วนตระหนักและให้ความสำคัญ รวมทั้งการปฏิบัติเกี่ยวกับการอนุรักษ์

ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ถูกกำหนดให้เป็นวาระในการรับผิดชอบร่วมกันของทุกประเทศและทุกคนที่เป็นพลโลก

4. อุปสรรค (Threat) การขาดจิตสำนึก ขาดความรู้ และความไม่เข้าใจต่อการใช้ประโยชน์ป่าไม้อย่างยั่งยืนของคนทั่วไป โดยเฉพาะบุคลากรและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ป่าไม้ ที่มีพฤติกรรมเพิกเฉยและ/หรือเอาประโยชน์ส่วนตนเป็นที่ตั้ง ทำให้เกิดการทำลายป่าไม้อย่างต่อเนื่อง

การวิเคราะห์ทางยุทธศาสตร์ เพื่อจัดทำแนวทางพัฒนากำลังพลในการปฏิบัติการกิจด้านอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ โดยใช้แนวคิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน

จากการวิเคราะห์ข้อมูลความสัมพันธ์ระหว่างสถานการณ์ป่าไม้ ข้อมูลและประเด็นในเชิงยุทธศาสตร์ความมั่นคง และแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาอย่างยั่งยืน สามารถสรุปได้ว่า กองทัพบกควรมีแนวทางในการบริหารจัดการหน่วยงานในรับผิดชอบที่มีหน้าที่และภารกิจต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ จัดตั้งหน่วยงานของตนให้มีกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างเป็นระบบ รวมทั้งจัดทำกระบวนการเรียนรู้ดังกล่าวให้มีการเผยแพร่ โดยเน้นให้สร้างเป็นศูนย์การเรียนรู้ในรูปแบบ Unit school ในเบื้องต้น และพัฒนาให้เกิดเป็นเครือข่ายการเรียนรู้และพัฒนาแนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ โดยมุ่งเน้นระบบการทำงานแบบบูรณาการเพื่อให้เกิดการแก้ไขปัญหาที่เป็นรูปธรรม และเป็นการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้อย่างยั่งยืน โดยมีแนวทางการปฏิบัติตามแนวคิดพอสังเขป ดังนี้

1. การพัฒนาหน่วยงานในการเป็นศูนย์การเรียนรู้ด้านอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้

กองกำลังนเรศวรมีพื้นที่ในความรับผิดชอบที่เป็นพื้นที่ป่าไม้ และมีภารกิจร่วมเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้เป็นพื้นฐาน รวมทั้ง ทรัพยากรของหน่วยสามารถจัดทำให้เป็นรูปแบบของหน่วยการเรียนรู้ในพื้นที่ โดยแบบออกเป็นศูนย์การเรียนรู้และสถานีฝึกที่มีความเกี่ยวข้องกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีความเข้าใจ รับรู้ถึงปัญหาและสถานการณ์ ตลอดจนสร้างจิตสำนึกและแนวร่วมต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้และสิ่งแวดล้อมได้ โดยบริหารจัดการพื้นที่ตามลำดับการดำเนินการ ได้แก่

ขั้นที่ 1 การสร้างและพัฒนาระบบการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการเพิ่มศักยภาพการทำงานด้วยการเรียนการสอน การถอดบทเรียนหรือประสบการณ์การทำงาน ให้แก่กำลังพลที่ทำงานร่วมกัน สร้างให้เกิดกระบวนการถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ เพื่อสร้างความพร้อมต่อการพัฒนาหน่วยของตนเองให้เป็นแหล่งเรียนรู้ ตามแนวคิดการพัฒนา

กำลังพลในรูปแบบของ Unit school และสร้างให้เกิดต้นทางของการมีข้อมูลเพื่อการเรียนรู้

ขั้นที่ 2 การสร้างและพัฒนางานองค์ความรู้จากการปฏิบัติหน้าที่ ให้กลายเป็นหน่วยการเรียนรู้หรือสถานีการเรียนรู้ โดยอาศัยพื้นฐานความรู้และประสบการณ์ของการทำงานในพื้นที่เกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ เพื่อสร้างให้กำลังพลในหน่วยเห็นภาพร่างต่อการสร้างและพัฒนางานองค์ความรู้และประสบการณ์ของกลุ่มคนทำงาน ให้กลายเป็นศูนย์การเรียนรู้ที่เกิดมาจากการขยายผลของการเป็น Unit school อันนำไปสู่การวิเคราะห์การสร้างสื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับข้อมูลและเป้าหมาย ที่จะสร้างให้เกิดการเรียนรู้ต่อผู้อื่น

ขั้นที่ 3 การสร้างและพัฒนางานองค์ความรู้ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้อย่างเต็มรูปแบบ โดยอาศัยองค์ความรู้ทางด้านวิชาการที่ถูกต้อง ประสบการณ์การทำงานในพื้นที่ ซึ่งเป็นการเติมเต็มองค์ความรู้และพัฒนาแหล่งเรียนรู้ เพื่อให้หน่วยงานกลายเป็นศูนย์การเรียนรู้แบบเบ็ดเสร็จในพื้นที่ว่าด้วยการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ โดยอาศัยความร่วมมือกับหน่วยงานและบุคลากรในพื้นที่ ในการเข้ามาร่วมดำเนินการและบริหารจัดการ เป็นเครือข่ายแหล่งเรียนรู้ ตามแนวคิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน

ทั้งนี้การดำเนินการตามขั้นตอนข้างต้น แสดงให้เห็นการพัฒนาหน่วยงานที่เริ่มต้นจากการถอดประสบการณ์การทำงานตามรูปแบบของแนวคิด Unit school ในเบื้องต้น ซึ่งเป็นแนวคิดที่กองทัพกมอบให้ทุกหน่วยงานมีการพัฒนาหน่วยของตนเองตามนโยบายอยู่แต่เดิม หากเป็นการเสริมเกี่ยวกับภารกิจในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ที่มีเพียงเฉพาะบางหน่วยงานที่มีพื้นที่รับผิดชอบเป็นพื้นที่ป่าไม้ เช่นในกรณีศึกษาของงานวิจัยที่กำหนดให้เป็นกองกำลังนเรศวร ตามการพิจารณาศักยภาพความพร้อม และปัจจัยแวดล้อมตามแนวคิดของการพัฒนาอย่างยั่งยืน

2. การพัฒนากำลังพลในการเป็นผู้อำนวยการและผู้สนับสนุนการเรียนรู้ด้านอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้

การอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้มีปัจจัยสำคัญในการดำเนินการ ได้แก่ ทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งเริ่มจากบุคคลที่มีจิตสำนึก ความรู้ และประสบการณ์ในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ การพัฒนามนุษย์สามารถกระทำได้จากการสร้างกระบวนการเรียนรู้ให้ถูกต้องตามกลุ่มเป้าหมาย ดังนั้น การพัฒนากำลังพลที่เข้าทำงานในศูนย์การเรียนรู้ของหน่วย เพื่อเป็น

ผู้อำนวยการและสนับสนุนการเรียนรู้ด้านทรัพยากรป่าไม้ จึงสามารถพัฒนาจากกำลังพลภายในหน่วยงานได้ตามลำดับดังนี้

ขั้นที่ 1 การพัฒนาผู้ปฏิบัติงานตามภารกิจอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ให้เป็นผู้นำการเรียนรู้ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ โดยใช้กระบวนการการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรผู้ปฏิบัติงาน เพื่อให้เกิดความเข้าใจและสามารถถ่ายทอด แลกเปลี่ยน และเรียนรู้ประสบการณ์การทำงานซึ่งกันและกันได้ เป้าหมายเพื่อสร้างให้เกิดผู้นำในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่เพิ่มมากขึ้น และใช้กระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือมากกว่าการเรียนรู้และการปฏิบัติโดยการสั่งการ ซึ่งมักเป็นกรอบการทำงานเดิมที่ยึดถือตามภารกิจในการรบหรือในการใช้กำลัง

ขั้นที่ 2 การพัฒนาเครือข่ายของผู้นำการเรียนรู้ มีกลุ่มเป้าหมายคือ ทหารประจำการ และทหารกองประจำการ ที่ผ่านการฝึกจากกองกำลังนเรศวร โดยสร้างให้กลุ่มเป้าหมายดังกล่าวมีความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์เรียนรู้ เกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้และสามารถพัฒนาตนเองให้อยู่ในระดับเครือข่ายของผู้นำการเรียนรู้ได้ สามารถในความรู้ความเข้าใจเบื้องต้นต่อแนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ อย่างถูกต้อง สามารถสร้างความเข้าใจต่อการปฏิบัติหน้าที่และการขยายเครือข่ายความร่วมมือในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ร่วมกับกองทัพบก (กองกำลังนเรศวร) และสามารถเป็นผู้นำในการเชื่อมโยงบุคคลแวดล้อมให้เข้ามาร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับศูนย์การเรียนรู้การอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้แบบเบ็ดเสร็จ ที่ต้องถูกพัฒนาขึ้นพร้อมกันตามแนวทางข้างต้นได้

ขั้นที่ 3 การพัฒนาอาชีพและคุณภาพชีวิตของกำลังพลและครอบครัวที่เป็นผู้นำการเรียนรู้ของศูนย์การเรียนรู้การอนุรักษ์ของกองทัพบก (ค่ายนเรศวร) โดยการหารายได้จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามสถานี่การเรียนรู้ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อสร้างให้ครอบครัวของผู้นำการเรียนรู้เป็นตัวอย่างและเป็นแรงสนับสนุนต่อการทำงานด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ได้อย่างเป็นรูปธรรม พร้อมทั้งให้โอกาสครอบครัวของผู้นำการเรียนรู้ได้เข้ามามีส่วนร่วมและพัฒนาตนเองให้เป็นสมาชิกในกลุ่มผู้นำการเรียนรู้ได้

ตามแนวคิดการพัฒนาอย่างยั่งยืนและเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืนที่มีแนวคิดสะท้อนว่า “เราจะไม่ทิ้งใครไว้ด้านหลัง” ซึ่งเป็นการแสดงแนวคิดในการรับผิดชอบต่อบุคคลแวดล้อมให้สามารถพัฒนาไปพร้อมกันได้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ตามแนวคิดดังกล่าว จึง

นำเสนอแนวคิดในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (กำลังพล) เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ไม่ได้ขึ้นอยู่กับเฉพาะเจาะจงเพียงบุคลากรผู้ปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้เท่านั้น หากยังต้องส่งเสริมและพัฒนาบุคคลแวดล้อมที่อยู่ในความรับผิดชอบของหน่วย ให้เป็นผู้ที่มีจิตสำนึก มีความรู้ มีประสบการณ์ และสามารถได้ประโยชน์จากแนวทางการพัฒนาตามผลการวิจัยได้อย่างรอบด้านและเป็นรูปธรรม

3. การพัฒนาเครือข่ายการเรียนรู้ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้

เนื่องจากการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้เป็นเป้าหมายที่มีความเกี่ยวข้องเชื่อมโยงกับประเด็นทางยุทธศาสตร์หลายมิติ และเชื่อมโยงกับการทำงานของกลุ่มเป้าหมายหลายกลุ่ม การพัฒนาเครือข่ายการเรียนรู้ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ จึงเป็นแนวทางที่ต้องอาศัยความร่วมมือและการบูรณาการการทำงานอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อทำให้เกิดผลในการปฏิบัติและเกิดสำนึกร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้อย่างยั่งยืน โดยผู้วิจัยได้วิเคราะห์ประเด็นทางยุทธศาสตร์ เพื่อนำมาสรุปเป็นแนวทางต่อการพัฒนาเครือข่ายการเรียนรู้ข้างต้นตามลำดับ ดังนี้

ขั้นที่ 1 การสร้างโอกาสและพื้นที่การมีส่วนร่วมเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ที่เกิดจากกิจกรรมการเรียนรู้ของศูนย์การเรียนรู้ที่ถูกพัฒนาขึ้น โดยอาศัยผู้นำการเรียนรู้ในลักษณะของการเข้าร่วมเป็นวิทยากรเป็นสื่อในการเชื่อมโยงให้เกิดความร่วมมือและการมีส่วนร่วมในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ และการสนับสนุนกิจกรรมการเรียนรู้ ที่ต่อยอดไปจากพื้นที่ภายในศูนย์การเรียนรู้ในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ซึ่งขั้นตอนดังกล่าวเป็นขั้นตอนเริ่มแรกที่ทำให้เห็นการปฏิบัติการเรียนรู้ตามรูปแบบจำลองของกิจกรรมหรือฐานการเรียนรู้ที่ถูกผู้นำการเรียนรู้พัฒนาขึ้น

ขั้นที่ 2 การขยายพื้นที่การเรียนรู้ไปสู่แหล่งการเรียนรู้อื่น ๆ ที่มีผู้นำการเรียนรู้หรือวิทยากรซึ่งเป็นเครือข่ายการเรียนรู้ของกองทัพบก (กองกำลังนเรศวร) เพื่อให้เกิดการสร้างกิจกรรมและหน่วยการเรียนรู้ในพื้นที่นอกหน่วยทหาร ซึ่งยังคงเป็นกิจกรรมที่อยู่ในศูนย์การเรียนรู้จำลองของเครือข่ายการเรียนรู้ร่วมกัน ได้แก่ หน่วยงานภาครัฐ หน่วยงานภาคเอกชน และหน่วยงานภาคประชาชน ที่มาจากฐานคิดและการมีส่วนร่วมในการพัฒนาภายใต้แนวทางการปฏิบัติเดียวกัน ที่มุ่งตอบสนองในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของแผ่นดินไทย

ขั้นที่ 3 การขยายพื้นที่การเรียนรู้ไปสู่สภาพสังคมและสิ่งแวดล้อมที่เป็นพื้นที่ปฏิบัติการเรียนรู้ตามสภาพจริง หรือเป็นพื้นที่ที่มีความเชื่อมโยงต่อระบบนิเวศของป่าไม้

และชุมชนตลอดจนผู้ใช้ประโยชน์ร่วมจากพื้นที่ป่าไม้ โดยมุ่งเน้นกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อให้สะท้อนสภาพความเป็นจริง และเป็นกรณีศึกษาให้เกิดจิตสำนึก ความเข้าใจ และเข้าถึงต่อวิธีการและวิถีการปฏิบัติที่สอดคล้องกับสถานการณ์

การพัฒนาข้างต้นเป็นการมุ่งเน้นให้เกิดการพัฒนาเครือข่ายของศูนย์การเรียนรู้ที่ริเริ่มมาจากการสร้างกระบวนการเรียนรู้ในการพัฒนาหน่วยตามแนวคิด Unit school เป็นพื้นฐาน และขยายผลให้เกิดเครือข่ายสร้างศูนย์การเรียนรู้ที่รอบด้านมากยิ่งขึ้น เพื่อตอบสนองต่อการให้บริการด้านการศึกษาและปลูกฝังแนวคิดเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ให้แก่บุคคลภายนอกองค์กร ภายนอกพื้นที่ และประชาชนโดยทั่วไปเป็นลำดับ ซึ่งเป็นการขยายผลการพัฒนาเพื่อให้เกิดการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้อย่างยั่งยืน

การวิเคราะห์หนทางใหม่ในการแก้ไขปัญหา

จากการศึกษาร่วมกับการวิเคราะห์แนวคิดเพื่อเสนอแนวคิดการวิเคราะห์แนวทางในการพัฒนาจากการประมวลความรู้และข้อมูลทางยุทธศาสตร์เป็นสำคัญ ทั้งนี้กรอบแนวคิดในการนำเสนอแนวทางต่อการบริหารจัดการการดำเนินงาน เพื่อตอบสนองต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ โดยการริเริ่มจากหน่วยงานของกองทัพบก ที่มีบทบาท หน้าที่ตามภารกิจด้านการอนุรักษ์ป่าไม้เป็นกรอบการทำงาน และมีแนวทางตามกรอบการพัฒนาหน่วยงานที่สอดคล้องกับนโยบายของกองทัพบก ในการให้แต่ละหน่วยงานบริหารจัดการตนเองเพื่อให้เกิดการพัฒนาศักยภาพในการทำงานด้วยกลไกตามแนวคิด Unit school

แนวทางในการแก้ไขปัญหาจากสถานการณ์ป่าไม้ที่เป็นปรากฏการณ์เชิงลบ และส่งผลถึงความมั่นคงของชาติ ด้วยการใช้นวัตกรรมพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยเน้นให้เกิดกระบวนการในการแก้ไขปัญหาจากการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เป็นสำคัญ ด้วยสร้างให้เกิดปัจจัยในการสนับสนุนและส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ในลักษณะของการทำงาน และการสร้างเครือข่ายความร่วมมือจากการปฏิบัติหน้าที่ตามกรอบความรับผิดชอบที่มีอยู่แล้ว เพื่อสร้างให้เกิดการปลูกจิตสำนึกต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ รวมทั้งการสร้าง ความเข้าใจและประสบการณ์ร่วมต่อการเรียนรู้ เพื่อนำไปสู่การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรป่าไม้และฟื้นฟูสภาพของระบบนิเวศของป่าไม้ได้อย่างถูกต้องและยั่งยืน แนวทางข้างต้น

จึงเป็นแนวทางการปฏิบัติที่สร้างให้เกิดผลที่เป็นรูปธรรมต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ และสามารถสร้างให้เกิดภาพลักษณ์ที่สง่างามในการปฏิบัติหน้าที่ของกองทัพบก อันเป็นบทบาทที่ร่วมสมัยและตอบสนองภารกิจเกี่ยวกับความมั่นคงของประเทศชาติ ทั้งยังเป็น การตอบย้ำในการใช้ทรัพยากรของกองทัพเพื่อสร้างประโยชน์ให้แก่สังคม ดังคำกล่าวที่ว่า “กองทัพบกเพื่อประชาชน” ได้อย่างชัดเจน

บทที่ 3

บทอภิปรายผล

จากการดำเนินการรวบรวมข้อมูล งานวิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ประเด็นทางยุทธศาสตร์ มีข้อค้นพบสำคัญที่ผู้วิจัยขอเสนอตามลำดับของวัตถุประสงค์การวิจัย โดยมีรายละเอียด ดังนี้

กระบวนการและรูปแบบการปฏิบัติภารกิจด้านอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของกำลังพลในสังกัดกองกำลังนเรศวร

การปฏิบัติภารกิจด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของกองกำลังนเรศวร จัดเป็นภารกิจในการปฏิบัติภารกิจที่ต้องอาศัยความรู้และความชำนาญหลากหลายได้ ด้วยการควบ ภารกิจในการปฏิบัติ ซึ่งมีการจัดแบ่งกำลังตามเขตพื้นที่รับผิดชอบในจังหวัดตาก และจังหวัดแม่ฮ่องสอน มีกรมทหารราบ จำนวน 2 กรม กรมทหารพราน จำนวน 2 กรม และการสนธิกำลังกับตำรวจตระเวนชายแดนอีก 1 กรม จัดแบ่งความรับผิดชอบตามพื้นที่ รวมทั้งมีวงรอบการปฏิบัติในการสับเปลี่ยนกำลังหมุนเวียนกันทำภารกิจ เนื่องจากพื้นที่

ปฏิบัติงานในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ส่วนมากเป็นพื้นที่บริเวณชายแดน จึงต้องมีการปรับเปลี่ยนกำลังเพื่อการบริหารจัดการกำลังพลของหน่วย

กระบวนการในการปฏิบัติภารกิจของหน่วย คือ การรับมอบหมายให้ดูแลพื้นที่ตามความรับผิดชอบ โดยกองทัพบกเป็นหน่วยบังคับบัญชาสูงสุด บทบาทหน้าที่ของกองกำลังนเรศวรเป็นไปในฐานะหน่วยปฏิบัติการในพื้นที่ สำหรับภารกิจสำคัญคือการลาดตระเวนพื้นที่ ซึ่งเป็นการปฏิบัติกับเจ้าหน้าที่ป่าไม้ตามวงรอบการลาดตระเวนหรือที่มีการร้องขอการปฏิบัติจึงเป็นไปในลักษณะของการสนธิกำลัง และเมื่อมีการทำผิดกฎหมายก็จะเป็นการดำเนินการเข้าจับกุม เพื่อส่งต่อให้เจ้าหน้าที่ตำรวจและเจ้าหน้าที่ป่าไม้รับผิดชอบตามกฎหมายต่อไปเป็นรายกรณี หน่วยปฏิบัติการของกองกำลังนเรศวร ได้ใช้หลักการในการปฏิบัติงานในการสร้างความเข้าใจต่อประชาชนในพื้นที่ โดยใช้หลักการภูมิสังคมในการลงพื้นที่ ซึ่งมีการนำเสนอตัวแบบการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ที่ประสบความสำเร็จในหลาย ๆ พื้นที่ เพื่อเป็นตัวอย่างแก่ชุมชน อาทิ แนวคิดการปลูกป่า 3 อย่าง ได้ประโยชน์ 4 อย่าง ซึ่งเป็นแนวคิดในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ที่สร้างให้เกิดประโยชน์แก่ผู้รักษาป่า รวมทั้งการที่ชนเผ่าบางชนเผ่าสามารถอยู่ร่วมกับป่าไม้อย่างเป็นมิตร โดยเป็นผู้รักษาทรัพยากรป่าไม้ เนื่องจากทรัพยากรป่าไม้ให้ประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตของชุมชน ประเด็นการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรป่าไม้ในแนวทางการอนุรักษ์ จึงเป็นสิ่งที่กำลังพลที่ปฏิบัติหน้าที่ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ใช้เป็นเครื่องมือในการขยายองค์ความรู้ แสวงหาแนวร่วมในการดูแลรักษาป่าไม้อยู่เสมอ

อนึ่ง การขยายแนวคิดในการจัดตั้งหน่วยงานให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ในลักษณะของ Unit School ผลการรวบรวมข้อมูล พบว่า กองกำลังนเรศวรมีความพร้อมในการจัดตั้งเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามแนวคิดดังกล่าว หากในปัจจุบันยังไม่มีนโยบายประกอบกับนโยบายในการดำเนินการที่เป็นรูปธรรม และกองกำลังนเรศวร โดยเฉพาะหน่วยปฏิบัติการยังคงต้องใช้วิธีการบูรณาการภารกิจ เนื่องจากข้อจำกัดในเรื่องของเวลาและกำลังพล อย่างไรก็ตามนโยบายการปฏิบัติด้านกิจการพลเรือนของกองทัพบก มีแนวทางให้หน่วยปฏิบัติในพื้นที่พยายามถ่ายโอนภารกิจที่ไม่ใช่ภารกิจหลักของกองทัพ โดยอาศัยหน่วยงานอื่นที่มีความรับผิดชอบโดยตรงรวมทั้งแนวร่วม เพื่อดำเนินการให้ความรู้สร้างความเข้าใจและจิตสำนึกต่อประชาชนในพื้นที่ ว่าด้วยการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้อย่างยั่งยืน ซึ่งบทบาทและหน้าที่ดังกล่าวต้องอาศัยความร่วมมือจากหน่วยงานหลายภาคส่วน

ปัญหาและอุปสรรคต่อการปฏิบัติภารกิจด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ในพื้นที่รับผิดชอบของกองกำลังนเรศวร

การปฏิบัติการกิจการด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของหน่วยปฏิบัติการสังกัด กองกำลังนเรศวร รับผิดชอบเขตพื้นที่จังหวัดตากและจังหวัดแม่ฮ่องสอน จากการรวบรวม ข้อมูลโดยการสัมภาษณ์และตรวจสอบเอกสาร พบว่า การกระทำผิดกฎหมายใน การทำลายทรัพยากรป่าไม้ในเขตจังหวัดแม่ฮ่องสอนมีสถิติการลักลอบตัดไม้มากกว่า จังหวัดตาก ปัญหาและอุปสรรคที่พบต่อการปฏิบัติการกิจการ สามารถแยกออกเป็น 2 ด้าน ได้แก่

1. ปัจจัยภายนอก หมายถึง ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานที่มีสาเหตุเกิดจากนอก กองกำลังนเรศวร สามารถระบุได้เป็น 2 ประเด็น ได้แก่

1.1 หน่วยงานอื่น ๆ ที่มีหน้าที่ในการปฏิบัติการกิจการด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ซึ่งครอบคลุมการทำงานเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ มีขอบเขตการทำงานที่กว้าง และ หากต้องการให้ประสบผลสำเร็จจำเป็นต้องสร้างระบบให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ ในส่วนที่ตนเองรับผิดชอบอย่างเต็มกำลัง และต้องมีการทำงานในลักษณะบูรณาการ การกิจ มุ่งเน้นให้เกิดการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานเพื่อสร้างให้เกิดการอนุรักษ์ทรัพยากร ป่าไม้อย่างจริงจัง หากในปัจจุบัน การปฏิบัติการที่เกิดการมีส่วนร่วมยังคงเป็นเฉพาะการ ทำงานเชิงรุกเท่านั้น แต่การทำงานในลักษณะของการสร้างจิตสำนึกและความเข้าใจต่อ การอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ต้องอาศัยการทำหน้าที่และบทบาทในด้านอื่น ๆ เข้ามา ประสานสอดคล้องกัน

1.2 ประชาชนหรือชุมชนในพื้นที่ ทั้งในส่วนที่ตั้งถิ่นฐานอยู่ในเขตพื้นที่ป่าไม้และ ชุมชนโดยรอบ ซึ่งตามข้อเท็จจริงชาวบ้านมักไม่ให้ความสำคัญกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่า ไม้ หากการขาดหายไปของทรัพยากรป่าไม้ไม่ส่งผลกระทบต่อโดยตรงในระดับที่รุนแรง สังเกตได้ว่า หลายชุมชนที่รักษาทรัพยากรป่าไม้มักเกิดจากประสบการณ์ในการขาดน้ำกิน น้ำใช้ เนื่องจากการบุกรุกทำลายป่า ผู้ที่ได้รับผลกระทบจึงมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของ ชุมชนให้เป็นผู้อนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ อันเป็นตัวบ่งชี้ว่า การสร้างความตระหนักรู้ถึง ความสำคัญของการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ให้แก่ประชาชนหรือชุมชนในหลายพื้นที่ยังไม่สัมฤทธิ์ผล ทั้งนี้ ประเด็นของการสร้างความตระหนักรู้และความเข้าใจต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ถือเป็นสิ่งสำคัญและเป็นพื้นฐานต่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน

2. ปัจจัยภายใน หมายถึง ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานที่มีสาเหตุเกิดจากภายใน กองกำลังนเรศวร ได้แก่ การรับผิดชอบต่อการกิจการหลายด้านตามความสำคัญของการรักษา ความมั่นคง โดยมีกรอบการปฏิบัติตามวงรอบและไม่เป็นไปตามวงรอบ จึงทำให้การมุ่งเน้น

หรือการระดมทรัพยากรในการจัดการเฉพาะภารกิจด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้เป็นไปได้ลำบาก อย่างไรก็ตาม กองกำลังเรศวรได้ใช้แนวทางในการบริหารจัดการแบบประสานภารกิจและบูรณาการการทำงาน เพื่อให้สามารถบรรลุภารกิจที่รับผิดชอบภายใต้ทรัพยากรที่จำกัด เพื่อดำรงศักยภาพในการบริหารจัดการภารกิจด้านความมั่นคงตามเขตรับผิดชอบ อย่างไรก็ตาม การสร้างจิตสำนึกและความเข้าใจต่อแนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ในส่วนของกำลังพลกองประจำการ มีข้อสังเกตว่า กำลังพลส่วนใหญ่ที่ไม่ได้อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่ป่าไม้ มักเป็นครอบครัวที่ไม่ได้มีพื้นที่ทำกินเป็นของตนเองในสัดส่วนหรือจำนวนที่มากเพียงพอกับการจะนำไปใช้ในการปลูกป่า เมื่อปลดประจำการไปแล้วก็เข้าสู่การรับจ้างใช้แรงงานเป็นหลัก ดังนั้น ความสนใจในเรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้จึงเป็นเรื่องไกลตัวจึงพิจารณาได้ว่าหลักการสำคัญที่ทำให้เกิดแนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้จำเป็นต้องเชื่อมโยงกับประโยชน์ที่จะได้รับอย่างเป็นรูปธรรม

จากข้อมูลข้างต้น วิเคราะห์ได้ว่า การปฏิบัติภารกิจด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้เป็นเรื่องที่จำเป็นต้องสร้างให้เกิดจิตสำนึก และเชื่อมโยงกับการมีส่วนร่วมได้ส่วนเสียในลักษณะผลประโยชน์จากการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้เป็นพื้นฐาน จึงนำไปสู่การขยายผลในมิติอื่น ๆ ได้ ดังนั้น การดำเนินการตามแนวคิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน ที่มุ่งเน้นให้เกิดจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรสิ่งแวดล้อม เพื่อส่งต่อไปสู่รุ่นลูกหลานนั้น จำเป็นต้องมีกลไก และเครื่องมือ ในการบริหารจัดการ ในลักษณะของการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมด้วยการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการที่สอดคล้องกับวิถีของชุมชนหรือกลุ่มเป้าหมายเป็นสำคัญ โดยใช้การพัฒนากำลังพลเป็นแนวทางเริ่มต้น ซึ่งผู้วิจัยได้เสนอแนวทางในหัวข้อต่อไป

แนวทางการพัฒนากำลังพล ในการปฏิบัติภารกิจด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้โดยใช้แนวคิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน

จากข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการและรูปแบบการปฏิบัติภารกิจ รวมทั้งการวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคของการปฏิบัติภารกิจด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้สามารถวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการพัฒนากำลังพล ในการปฏิบัติภารกิจด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ทั้งนี้ เนื่องจากสภาพของวัฒนธรรมองค์กรของหน่วยทหารที่มีการกำหนดบทบาท แบ่งหน้าที่ ตลอดจนระบุความรับผิดชอบตามตำแหน่งและชั้นยศ ดังนั้น แนวทางการพัฒนาข้างต้น จึงจำเป็นต้องจัดให้มีความเหมาะสมตามคุณลักษณะของกำลังพลเป้าหมาย ซึ่งสามารถจำแนกตามกลุ่มกำลังพลได้ 4 กลุ่ม ได้แก่

1. ทหารประจำการ ผู้ปฏิบัติภารกิจสนามเกี่ยวกับการลาดตระเวนตามการประสานการร้องขอจากหน่วยงานด้านป่าไม้
2. ทหารกองประจำการ ซึ่งเป็นกำลังพลหมุนเวียนตามกำหนดในการเข้ารับราชการตามกฎหมายและตามระเบียบปฏิบัติของกองทัพบก โดยมีวาระการเข้ารับราชการแตกต่างกันตามเงื่อนไข
3. ครอบครัวทหารประจำการ ซึ่งเป็นผู้พักอาศัยอยู่ในเขตพื้นที่พักของหน่วยปฏิบัติการหรือภายในเขตรับผิดชอบของกองกำลังนเรศวร
4. ผู้บังคับบัญชาที่มีอำนาจในการวางแผนนโยบายและกำกับดูแลการปฏิบัติ

ตามแนวคิดของการจัดตั้งหน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับภารกิจด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ในการกำกับและบังคับบัญชาจากกองกำลังนเรศวร โดยการปฏิบัติตามกระบวนการและรูปแบบในการทำงานนั้นเป็นไปในเชิงรุกและเชิงรับ ซึ่งในส่วนที่เป็นการปฏิบัติการเชิงรุกต้องอาศัยองค์ความรู้ อุทิศการณ์ และทักษะทางทหารเป็นสำคัญ การปฏิบัติหน้าที่ในกรอบงานดังกล่าวจึงต้องเป็นการพัฒนาทักษะทางทหาร ที่อยู่ในวงรอบของการฝึกปฏิบัติอยู่แล้ว หากในกรอบงานด้านปฏิบัติการเชิงรับ ที่มีขอบข่ายของงานในการสร้างความรู้ความเข้าใจ จิตสำนึก ตลอดจนทักษะอีกหลายด้าน เพื่อให้ประกอบการลงพื้นที่ชุมชน จึงควรมีกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ถ่ายทอดประสบการณ์ ตลอดจนเสริมสร้างองค์ความรู้ และฝึกฝนทักษะที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติ รวมทั้งการสร้างเครือข่ายในการทำงาน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้อย่างเป็นรูปธรรม การพัฒนากำลังพลในแต่ละกลุ่มควรมีแนวทางดังต่อไปนี้

ภาพที่ 3 แนวทางการพัฒนากำลังพลด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้
ในการจัดตั้งหน่วยงานเป็นศูนย์การเรียนรู้แบบ Unit school

จากการรวบรวมข้อมูลเอกสารต่างๆ พบว่า การดำเนินงานจัดตั้งหน่วยปฏิบัติการ ในความรับผิดชอบของกองกำลังนเรศวรให้เป็นศูนย์การเรียนรู้เรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากร ป่าไม้ไม่มีความเป็นไปได้ เนื่องจากทรัพยากรการเรียนรู้มีบทบาทความรับผิดชอบ ตลอดจน มีความรู้ ประสบการณ์ในการทำงานดังกล่าวอยู่แต่เดิม ซึ่งถือเป็นทุนทางสังคมที่เอื้อ ให้เกิดการพัฒนาเป็นแหล่งการเรียนรู้ได้ หากแนวทางในการพัฒนากำลังพลที่ผู้วิจัย วิเคราะห์และนำเสนอ อยู่ในกรอบแนวคิดของการพึ่งตนเองเป็นสำคัญ โดยการพัฒนาจาก การใช้ทรัพยากรของหน่วยงาน (กองกำลังนเรศวร) ให้กลายเป็นศูนย์การเรียนรู้อย่างเป็น ระบบ ซึ่งการดำเนินการดังกล่าว มีวัตถุประสงค์สำคัญต่อการสนับสนุนกระบวนการสร้าง จิตสำนึก และความรู้ความเข้าใจต่อแนวคิดการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ แนวทาง การพัฒนากำลังพลจึงจัดแบ่งตามความเหมาะสม และตามบทบาทความรับผิดชอบ ที่เชื่อมโยงกับสายบังคับบัญชาตามวัฒนธรรมองค์กรเป็นหลัก โดยมีแนวทางที่สามารถ ดำเนินการได้ดังนี้

กลุ่มที่ 1 ทหารประจำการ เป้าหมาย ได้แก่ การส่งเสริมให้ทหารประจำการที่มี ประสบการณ์ในการลงพื้นที่ ซึ่งสามารถถ่ายทอดประสบการณ์ในลักษณะของการถอด บทเรียนให้แก่กำลังพลภายในหน่วยเป็นเบื้องต้น ต่อการให้ความรู้ ความเข้าใจ ตลอดจน ข้อเสนอแนะนำไปสู่การเสริมสร้างทักษะและองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการกิจ ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ โดยพัฒนากำลังพลในกลุ่มนี้ให้เป็นวิทยากรกระบวนการ ฝึกการถ่ายทอดในลักษณะสร้างกระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์มากกว่าการบรรยาย หรือการบอกเล่าเพียงวิธีการเดียว ดังนั้น ผู้ที่มีคุณสมบัติเหมาะสมจึงเป็นผู้ที่มีความพร้อม ต่อการถ่ายทอด และมีทักษะสัมพันธ์ที่ดี มีการคิดวิเคราะห์ต่อการนำเสนอ รวมทั้งรู้จัก สร้างวิธีการเรียนรู้ให้แก่ผู้อื่นตามหลักภูมิสังคม ดังนั้น การพัฒนากำลังพลจึงควรมี การฝึกอบรมและการให้ความรู้ เพื่อเตรียมพร้อมทหารประจำการกลุ่มดังกล่าว สามารถ เป็นวิทยากรกระบวนการได้

กลุ่มที่ 2 ทหารกองประจำการ เป้าหมาย ได้แก่ การส่งเสริมให้ทหาร กองประจำการ (ทหารเกณฑ์) ได้รับความรู้เพื่อสร้างความเข้าใจ และได้รับการฝึกทักษะ ที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ เพื่อสร้างให้เกิดความตระหนักรู้และ ความภาคภูมิใจในการเป็นส่วนหนึ่งของหน่วยกำลังพลที่ได้ปฏิบัติการกิจเพื่อความมั่นคง ของชาติ ตามภารกิจการศึกษาและอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ โดยการฝึกให้เกิด กระบวนการเรียนรู้ที่จะขยายแนวคิดต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ รวมถึงแนวคิดใน การใช้ประโยชน์ทรัพยากรป่าไม้อย่างถูกกฎหมาย และการพัฒนาแนวคิด มุมมองต่อ

การรับผิดชอบและส่งต่อทรัพยากรป่าไม้ไปสู่รุ่นต่อไป ทั้งนี้กลุ่มกำลังพลในกลุ่มนี้ เป็นกลุ่มที่มีการผลัดเปลี่ยนเข้ารับราชการตามวาระ หลังจากมีการปลดประจำการแล้วมีความเป็นไปได้ที่จะกลับเข้าสู่พื้นที่ที่มีทรัพยากรป่าไม้อยู่ อันจะสามารถเป็นเครือข่ายในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ได้ เนื่องจากเป็นผู้ได้รับการฝึกอบรมและสร้างความเข้าใจต่อการปฏิบัติแล้ว จึงเป็นการขยายมวลชนและเครือข่ายในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ได้อีกแนวทางหนึ่ง

กลุ่มที่ 3 ครอบครัวกำลังพล เป้าหมาย ได้แก่ การส่งเสริมให้ครอบครัวกำลังพลสามารถสร้างรายได้หรืออาชีพเสริมจากการเข้าร่วมสนับสนุนกิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยเป็นไปในลักษณะของการสนับสนุนการบริการให้แก่ผู้เข้ารับการฝึกอบรม หรือผู้เข้ามาเรียนรู้องค์ความรู้จากการจัดตั้งเป็นศูนย์การเรียนรู้ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ซึ่งแนวทางการพัฒนากลุ่มบุคคลเหล่านี้ คือการสร้างให้เกิดความตระหนักและเข้าใจต่อการประกอบกิจการที่คำนึงถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม เพื่อเป็นการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ของหน่วยอีกทางหนึ่ง อาทิ การใช้วัสดุอุปกรณ์ในการบริการที่ย่อยสลายได้และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม การจัดระบบระเบียบที่ส่งเสริมพฤติกรรมบริการบริโภคที่รับผิดชอบต่อส่วนรวม เป็นต้น ทั้งนี้ การเปิดโอกาสให้ครอบครัวกำลังพลเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ถือเป็นขยายแนวคิดและสร้างความเชื่อให้แก่ผู้เข้ารับการเรียนรู้ว่า กิจกรรมต่าง ๆ ที่ตอบสนองความต้องการของมนุษย์สามารถกระทำอย่างเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และเชื่อมโยงไปสู่แนวคิดการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ได้อย่างเป็นรูปธรรม การพัฒนากำลังพลในกลุ่มนี้ จึงต้องมีการส่งเสริมทักษะการเป็นผู้ประกอบการที่รับผิดชอบต่อสังคมเป็นหลักสำคัญ

กลุ่มที่ 4 ผู้บังคับบัญชา เป้าหมาย ได้แก่ การส่งเสริมให้ผู้บังคับบัญชาเห็นความสำคัญของการจัดกระบวนการเรียนรู้อย่างรอบด้านให้แก่กำลังพล โดยถือเป็นความรับผิดชอบในกิจการงานด้านการพัฒนากำลังพลร่วมกับกิจการพลเรือนซึ่งการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้แบบ Unit school มีความจำเป็นที่ต้องใช้ทรัพยากรของหน่วยร่วมกับภารกิจอื่น เพื่อสร้างให้เกิดประโยชน์ต่อหน่วยให้มากที่สุด รวมทั้งการดำเนินการดังกล่าวสามารถนำเสนอเป็นภาพลักษณ์ของหน่วย ที่สนับสนุนให้เกิดความมั่นคงอย่างยั่งยืนผ่านกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ได้อย่างเป็นรูปธรรม และยังเป็นการสนับสนุนภารกิจด้านการพิทักษ์ป่าไม้ประสบผลสำเร็จมากยิ่งขึ้น จากการมีแนวร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ที่เป็นผลผลิตจากศูนย์การเรียนรู้

แนวทางการพัฒนากำลังพลกลุ่มนี้ จึงมุ่งเน้นไปที่การสร้างกรอบแนวคิดและวิสัยทัศน์ในการบริหารจัดการทรัพยากรของหน่วยให้สามารถตอบสนองต่อภารกิจอย่างรอบด้าน

ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลเอกสารงานวิจัย ที่มีแนวคิดและผลการวิจัยซึ่งสนับสนุนการดำเนินการพัฒนาสร้างกระบวนการเรียนรู้ อันนำไปสู่เป้าหมายโดยแบ่งออกเป็นประเด็นที่เกี่ยวข้อง โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ด้านการพัฒนากำลังพล มีงานวิจัยเรื่อง “กลยุทธ์การบริหารห้องสมุดกองทัพบกตามแนวคิดการพัฒนากำลังพล ที่ตอบสนองต่อยุทธศาสตร์กองทัพบก พ.ศ. 2560-2579” จัดทำโดย กฤษฎา สว่างงาม ผลการศึกษาสนับสนุนต่อการพัฒนากำลังพลให้มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับภารกิจและยุทธศาสตร์ของกองทัพ โดยผ่านระบบงานบริการข้อมูล เช่นเดียวกับ พรรณี หมีทอง ได้ทำการศึกษาเรื่อง “ศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง สถาบันภาษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่า การจัดตั้งศูนย์วิทยักณฑ์ให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง มีวัตถุประสงค์หลักในการส่งเสริมและสนับสนุนให้บัณฑิตสามารถพัฒนาทักษะทางภาษาและประเมินความก้าวหน้าของตนเองได้ รวมทั้งเป็นแหล่งฝึกฝนทักษะตามความถนัดและความสนใจของตนเอง พร้อมกับส่งเสริมให้มีเจตคติที่ดีต่อการใช้ทักษะ ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับแนวทางการจัดตั้ง Unit school ในการเสริมสร้างศักยภาพกำลังพลผ่านการส่งเสริมให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ ที่สร้างให้เกิดองค์ความรู้ และทักษะจากการเรียนรู้ของตนเอง รวมทั้งการเรียนรู้จากสิ่งแวดล้อมที่หน่วยงานได้จัดสร้างขึ้น

ด้านพัฒนาศูนย์การเรียนรู้เพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนากลุ่มเป้าหมายจากการศึกษา งานวิจัยของ มาศชนก ขาวทอง เรื่อง “ถอดบทเรียนการขับเคลื่อนชุมชนเกษตรคาร์บอนต่ำภายใต้แนวคิดเกษตรทฤษฎีใหม่: กรณีศึกษา ตำบลคลองน้อย อำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี” พบว่า การจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้มีที่มาจากความต้องการในการแก้ไขปัญหา ราคาพืชผลและการใช้สารเคมีของเกษตรกรในพื้นที่ซึ่งตระหนักว่า การทำเกษตรสารเคมีก่อให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมและทุนการผลิตสูง กระทั่งภาครัฐเข้ามามีส่วนร่วมด้านทรัพยากร และให้ความรู้ด้านแนวคิดสร้างการมีส่วนร่วมกับชุมชนตั้งแต่การวางแผนและร่วมดำเนินการติดตามขับเคลื่อนการเกษตร ให้การสนับสนุนชุมชนที่อ้างอิงตามความต้องการของเกษตรกรในพื้นที่ การร่วมกันประสานงานเพื่อขับเคลื่อนกิจกรรมการเกษตร ให้เกิดการรวมกลุ่มภาคประชาชนเพื่อทราบปัญหาและแนวทางการแก้ไขเป็นกลไกในการสร้างให้เกิดการรวมกลุ่มของเกษตรกรในชุมชน ทั้งนี้พบปัจจัยความสำเร็จการขับเคลื่อนสู่การเป็นชุมชนเกษตรคาร์บอนต่ำ ได้แก่ 1) ภาวะผู้นำและความสามารถ

ของเจ้าของศูนย์การเรียนรู้ และ (2) บทบาทภาคีเครือข่ายภาครัฐที่ให้การสนับสนุนชุมชนที่อ้างอิงตามความต้องการของเกษตรกรในพื้นที่ ซึ่งงานวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับแนวทางการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ เพื่อตอบสนองต่อวัตถุประสงค์ในการแก้ไขปัญหาโดยใช้ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนากำลังเป็นแกนนำ

งานวิจัยของ ประพิมพ์ อุตตะนันท์ เรื่อง “การนำเสนอแนวทางการจัดการศูนย์การเรียนรู้ตลอดชีวิตในสถานประกอบการประเภทโรงแรม” พบว่า สถานประกอบการประเภทโรงแรมควรมีแนวทางการจัดการศูนย์การเรียนรู้ตลอดชีวิตในสถานประกอบการประเภทโรงแรม 1) ควรมีวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งเป็นทิศทางเดียวกับเป้าหมายของโรงแรม ความต้องการของผู้บริหารและพนักงาน 2) ควรมีบุคลากรที่ดูแลเฉพาะอย่างน้อยหนึ่งคนที่ดูแลรักษา คัดสรรสื่อการเรียนรู้ร่วมกับผู้ดูแลการเรียนรู้ประจำฝ่ายและฝ่ายทรัพยากรมนุษย์อยู่เสมอ โดยบุคลากรนั้น ๆ มีลักษณะเฉพาะเช่น รู้วิธีการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ เป็นต้น 3) สถานที่จัดตั้งมีความยืดหยุ่นเป็นได้ทั้งห้องสี่เหลี่ยมและพื้นที่พบปะออนไลน์ตามความเหมาะสม 4) ด้านองค์ความรู้ต้องมีความรู้พื้นฐาน ความรู้จากการปฏิบัติ ความรู้เฉพาะสายงาน ความรู้จากฝ่ายฝึกอบรม และความรู้ที่สามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง 5) สื่อการเรียนรู้มีสื่อสิ่งพิมพ์ สื่อคอมพิวเตอร์และชุดการสอน 6) รูปแบบกิจกรรมต้องมีกิจกรรมทางการศึกษาในระบบโรงเรียน เช่น ส่งเสริมระดับการศึกษาพนักงาน การศึกษานอกระบบโรงเรียน เช่น การฝึกอบรม และกิจกรรมการเรียนรู้ตามอัธยาศัยคือมีแหล่งการเรียนรู้ด้วยตนเองและชุดการเรียนรู้ จากผลการวิจัยข้างต้นสนับสนุนต่อข้อพิจารณาตามการเสนอแนวทางของผู้วิจัยเกี่ยวกับการดำเนินการในการจัดตั้ง Unit school โดยมีกิจกรรมการเรียนรู้ที่มาจากการปฏิบัติงานของกำลังพลหลังจากที่มีการพัฒนากำลังตามกลุ่มเป้าหมายที่เสนอไว้

นอกจากนี้ ในงานวิจัยของ สมชัย วรานุกุลรักษ์ ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การพัฒนากระบวนการจัดศูนย์การเรียนรู้ในสถานประกอบการ” พบว่า ระบบการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ในสถานประกอบการประกอบด้วย องค์ประกอบการดำเนินงาน ที่สัมพันธ์ต่อกันคือ การวิเคราะห์ความต้องการในการจัดศูนย์การเรียนรู้ การจัดการทรัพยากรความรู้ การพัฒนาหลักสูตรและสื่อการเรียนรู้ การสื่อสารประสานงานและให้บริการผู้เรียน การส่งเสริมการเรียนรู้ การติดตามผลการดำเนินงาน การรายงานผลและเชื่อมโยงการเรียนรู้ ซึ่งในแต่ละองค์ประกอบมีรูปแบบการดำเนินงาน ที่สถานประกอบการนำมาใช้เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายในการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนากำลังพลจากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากการใช้ทรัพยากรภายในหน่วยงาน ตามรูปแบบของการจัดตั้ง

Unit school ที่ผู้วิจัยนำเสนอต่อการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ที่มุ่งเน้นกระบวนการจัดการเรียนรู้ในหน่วยงาน และการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้กับหน่วยงานที่ทำงานตามวัตถุประสงค์ของการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ร่วมกัน

บทที่ 4

บทสรุป

จากการวิเคราะห์ข้อมูล สภาพปัญหาตามหัวข้อวิจัย โดยพิจารณาตามหลักการเชิงยุทธศาสตร์ ร่วมกับแนวคิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน เพื่อเสนอแนวทางต่อการส่งเสริมปฏิบัติการด้านอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ สามารถสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัยตามลำดับ ดังนี้

ผลการวิจัยเพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 กระบวนการ และรูปแบบการปฏิบัติการกิจ ด้านอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของกำลังพลในสังกัดกองกำลังนเรศวร

สรุปได้ว่า กองกำลังนเรศวรมีกรอบการปฏิบัติในการทำงานโดยวิธีการกำหนดเขตการรับผิดชอบในจังหวัดตากและจังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยเฉพาะพื้นที่ป่าไม้บริเวณแนวชายแดน ซึ่งมีเหตุการณ์กระทำผิดเกี่ยวกับการบุกรุกทำลายทรัพยากรป่าไม้ การปฏิบัติใช้การแบ่งความรับผิดชอบตามหน่วยปฏิบัติการที่ขึ้นตรงกับกองกำลังนเรศวร รวมทั้งการประสานภารกิจกับหน่วยงานในพื้นที่ เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติการกิจให้บรรลุตามเป้าหมาย ทั้งนี้ การปฏิบัติหน้าที่อยู่ในกรอบภารกิจ ตามบันทึกความร่วมมือระหว่างกองทัพบกกับกรมป่าไม้ ว่าด้วยภารกิจ 7 ด้าน ได้แก่ 1) การลาดตระเวน 2) การพัฒนาองค์ความรู้ 3) การแต่งตั้งให้เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ 4) การสนับสนุนเครื่องมือและอุปกรณ์ 5) การประชาสัมพันธ์ 6) การสนับสนุนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และ 7) ความร่วมมือด้านอื่น ๆ ซึ่งจากกรอบภารกิจข้างต้นสามารถจำแนกกลุ่มงานออกเป็น 2 ด้าน ได้แก่

1. ด้านการปฏิบัติการเชิงรุก เป็นการปฏิบัติงานในลักษณะการจับกุมผู้กระทำความผิดกฎหมายในรูปแบบต่าง ๆ บริเวณพื้นที่รับผิดชอบที่เชื่อมโยงกับทรัพยากรป่าไม้ การลาดตระเวนเพื่อตรวจสอบพื้นที่และปฏิบัติตามเหตุอันควรเมื่อเจอสถานการณ์ซึ่งหน้า รวมทั้งการทำงานในกรอบงานด้านกิจการพลเรือน ในการสร้างความรู้ความเข้าใจต่อประชาชนในพื้นที่ควบคู่ไปกับการลงพื้นที่ลาดตระเวน

2. ด้านการปฏิบัติการเชิงรับ เป็นการปฏิบัติงานในกรอบงานด้านกิจการพลเรือนในรูปแบบการประชาสัมพันธ์ สร้างเครือข่ายชุมชน ในการเป็นแนวร่วมต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ในพื้นที่

ทั้งนี้ การปฏิบัติภารกิจข้างต้นจำเป็นต้องคำนึงถึงสภาพทางภูมิสังคม เพื่อให้การปฏิบัติการได้รับความร่วมมือจากประชาชนในพื้นที่ด้วย

ผลการวิจัยเพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ปัญหาและอุปสรรคต่อการปฏิบัติภารกิจด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ในพื้นที่รับผิดชอบของกองกำลังนเรศวร

สรุปได้ว่า ปัญหาสำคัญต่อการทำลายทรัพยากรป่าไม้มีสาเหตุใหญ่มาจากปัญหาด้านเศรษฐกิจ จึงทำให้ผู้กระทำผิดใช้วิธีการลักลอบตัดโค่นต้นไม้เพื่อนำไปขาย เนื่องจากมีมูลค่าสูงตามความต้องการของตลาดค้าไม้ และการแผ้วถางป่าเพื่อหาพื้นที่ทำกิน ซึ่งเกิดจากวิถีชีวิตของกลุ่มคนที่ยังขาดความเข้าใจต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ และการกระทำดังกล่าวมีลักษณะที่เป็นวิถีชีวิต ซึ่งจากสาเหตุของปัญหาข้างต้นจำเป็นต้องมีการบริหารจัดการและการแก้ไขที่แตกต่างกัน

อุปสรรคสำคัญต่อการดำเนินภารกิจด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของกองกำลังนเรศวร ได้แก่ การรับผิดชอบภารกิจที่ปัจจุบันมีจำนวนมาก ส่งผลให้ต้องบริหารจัดการทรัพยากรภายในหน่วยเพื่อตอบสนองต่อภารกิจต่าง ๆ จึงเป็นการยากในการมุ่งผลสัมฤทธิ์ให้เกิดกับภารกิจด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้เป็นหลัก เนื่องจากโดยรอบหน้าที่และการปฏิบัติต้องสนับสนุนภารกิจด้านความมั่นคงเป็นสำคัญ ซึ่งหน่วยงานจำเป็นต้องวางแผนการปฏิบัติให้เป็นไปในลักษณะของการบูรณาการ นอกจากนี้ เงื่อนไขสำคัญของการปฏิบัติภารกิจด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ อยู่ภายใต้กรอบการทำงานที่ต้องอาศัยความร่วมมืออย่างจริงจังต่อการทำหน้าที่ของหน่วยงานต่าง ๆ ที่นอกเหนือการควบคุมและการบังคับบัญชาของกองทัพบก การทำงานจึงเป็นไปในลักษณะการทำงานให้เกิดความประสานสอดคล้อง มากกว่าจะเป็นการปฏิบัติที่มีการกำหนดตามการพิจารณาของกองกำลังนเรศวรเพียงหน่วยเดียวได้

นอกจากนี้ ตามข้อบัญญัติและตัวบทกฎหมาย มีการระบุการดำเนินการต่อผู้กระทำผิดว่าด้วยการบุกรุกทำลายป่า ในลักษณะที่แตกต่างกันตามกรณีและเจตนาของการกระทำผิด ซึ่งหน่วยปฏิบัติของกองกำลังนเรศวรเป็นเพียงหน่วยสนับสนุนการปฏิบัติ จึงไม่สามารถบริหารจัดการแบบเบ็ดเสร็จในทุกขั้นตอนของกระบวนการจัดการผู้กระทำผิด ความผิดเกี่ยวกับทรัพยากรป่าไม้ได้ การปฏิบัติจึงมีกรอบชัดเจนและต้องอาศัยหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรงมาร่วมปฏิบัติจึงเห็นผลอย่างเป็นรูปธรรม

ผลการวิจัยเพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 แนวทางการพัฒนากำลังพลในการปฏิบัติการกิจการด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ โดยใช้แนวความคิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน

สรุปได้ว่า แนวทางการพัฒนากำลังพล ควรจัดอยู่ในรูปแบบของการจัดตั้งหน่วยปฏิบัติการที่มีภารกิจด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ โดยเริ่มจากการจัดตั้งตามแนวคิด Unit school เพื่อสร้างให้เกิดกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากการถอดบทเรียนเพื่อนำประสบการณ์การทำงาน และผลการปฏิบัติการมาสร้างให้เกิดความเข้าใจต่อกำลังพล เพื่อพัฒนาแนวทางการปฏิบัติการให้ดีที่สุด เนื่องจากมีการสับเปลี่ยนกำลังหมุนเวียนในการปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งแต่ละหน่วยอาจมีประสบการณ์ในห้วงเวลาการปฏิบัติที่แตกต่างกันมาเป็นบทเรียนเพื่อสร้างการเรียนรู้

แนวทางในการพัฒนากำลังพล ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลและเสนอแนวทางในการพัฒนาตามกลุ่มเป้าหมาย 4 กลุ่ม เพื่อมีบทบาทต่อการจัดตั้ง Unit school ว่าด้วยการเรียนรู้เพื่อสนับสนุนภารกิจด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ได้แก่ 1) แนวทางการพัฒนากำลังพลกลุ่มทหารประจำการ ให้กลายเป็นวิทยากรกระบวนการ 2) แนวทางการพัฒนากำลังพลกลุ่มทหารกองประจำการ ให้กลายเป็นเครือข่ายความรู้และแหล่งเรียนรู้ 3) แนวทางการพัฒนากำลังพลกลุ่มครอบครัวกำลังพล ให้กลายเป็นผู้สนับสนุนกิจกรรมการเรียนรู้ในรูปแบบของผู้ให้บริการ และ 4) แนวทางการพัฒนากำลังพลกลุ่มผู้บังคับบัญชา ให้กลายเป็นผู้อำนวยการศูนย์การเรียนรู้

อย่างไรก็ดี การดำเนินการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ในรูปแบบ Unit school ควรมีการขยายเครือข่ายโดยพิจารณาจากหน่วยงานที่ร่วมในภารกิจและมีเป้าหมายในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ เพื่อสร้างให้เกิดกระบวนการเรียนรู้และศูนย์การเรียนรู้ที่รอบด้าน สามารถตอบสนองการพัฒนาแนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้อย่างยั่งยืน โดยใช้กระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการพัฒนากำลังพลในหน่วยงานเป็นพื้นฐาน และใช้กิจกรรมการเรียนรู้สำหรับบุคคลภายนอกหน่วยงาน

จากบทสรุปผลการวิจัยข้างต้น ผู้วิจัยได้ดำเนินการพิจารณาตามหลักการทางยุทธศาสตร์ และใช้แนวความคิดพัฒนาอย่างยั่งยืนเป็นกรอบในการศึกษาและเสนอแนวทางการพัฒนากำลังพล เพื่อให้สอดคล้องกับรูปแบบของงานวิจัยที่ส่งเสริมเกี่ยวกับการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ความมั่นคง

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัยข้างต้น ผู้วิจัยมีข้อเสนอเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการนำงานวิจัยฉบับนี้ไปประยุกต์ใช้ โดยแบ่งข้อเสนอแนะออกไปเป็น 2 ด้าน ได้แก่

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 ควรมีการกำหนดยุทธศาสตร์และแนวทางการปฏิบัติของหน่วยงานในกองทัพบก และหน่วยงานอื่น ๆ โดยพิจารณาตามกรอบภารกิจและเป้าหมาย ต่อการบริหารจัดการในการพัฒนากำลังพลภายในหน่วย เพื่อเสริมสร้างศักยภาพให้แก่ทรัพยากรบุคคลภายในหน่วยงาน อันเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่สำคัญต่อการขับเคลื่อนกระบวนการพัฒนาของประเทศได้อย่างเป็นรูปธรรม

1.2 ควรมีหน่วยงานหรือชุดปฏิบัติการพิเศษในลักษณะของการเป็นพี่เลี้ยง เพื่อสนับสนุนให้หน่วยงานที่ปฏิบัติการกิจในพื้นที่ สามารถมีแนวทางและรับการสนับสนุนในช่วงระยะแรกของการจัดตั้งเป็น Unit school ส่งเสริมกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อพัฒนากำลังพล เนื่องจากภารกิจหลักและบทบาทความรับผิดชอบของหน่วยปฏิบัติการ อาจไม่มีแนวทางหรือระบบการจัดการในการสร้างศูนย์การเรียนรู้ของตนเอง แต่มีสภาพและทรัพยากรที่พร้อมต่อการพัฒนา ซึ่งควรมีชุดปฏิบัติการที่มีความรู้ความเข้าใจต่อลักษณะของภารกิจของหน่วยนั้น ๆ เข้าไปช่วยเหลือและสนับสนุนให้นโยบายการพัฒนาหน่วยให้เป็น Unit school สามารถทำได้เป็นรูปธรรม

2. ข้อเสนอแนะทางการวิจัย

2.1 ควรมีการส่งเสริมให้มีการทำวิจัยในรูปแบบของการวิจัยและพัฒนา (Research and Development: R&D) เพื่อทำการศึกษาวิจัยต่อการสร้างให้หน่วยปฏิบัติการตามภารกิจต่าง ๆ จัดตั้งเป็นศูนย์การเรียนรู้ในรูปแบบของ Unit school เนื่องจากกระบวนการวิจัยในรูปแบบการวิจัยและพัฒนานั้น สามารถสร้างให้เกิดข้อพิจารณาและแนวทางการปฏิบัติที่เป็นขั้นตอน ซึ่งมีความชัดเจนต่อการนำไปดำเนินการให้แก่หน่วยปฏิบัติการได้สะดวกขึ้น

2.2 ควรมีการวิจัยในลักษณะชุดการวิจัย เพื่อศึกษาเปรียบเทียบการพัฒนาหน่วยปฏิบัติการให้จัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ในรูปแบบ Unit school ซึ่งมีคุณสมบัติหรือคุณลักษณะของหน่วยที่แตกต่างกัน ในการหาแนวทางการพัฒนาที่เหมาะสม โดยเป็นการศึกษาเปรียบเทียบหน่วยงานปฏิบัติการใน 3 รูปแบบ ได้แก่ 1) ศึกษาเปรียบเทียบหน่วย

ปฏิบัติการ ที่มีลักษณะภารกิจที่เหมือนหรือใกล้เคียงกัน แต่มีความแตกต่างของพื้นที่และ วัฒนธรรมของหน่วยงาน 2) ศึกษาเปรียบเทียบหน่วยปฏิบัติการ ที่มีลักษณะภารกิจและ การปฏิบัติที่แตกต่างกัน และ 3) ศึกษาเปรียบเทียบหน่วยปฏิบัติการ ที่มีลักษณะ โครงสร้างการทำงานในการปฏิบัติที่แตกต่างกัน

2.3 ควรมีการวิจัยคุณภาพ (เชิงลึก) เกี่ยวกับประเด็นของวัฒนธรรมการเรียนรู้ของ องค์กร (หน่วยปฏิบัติการทางทหาร) เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลการหาแนวทางหรือข้อพิจารณา ที่เหมาะสมต่อการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้พัฒนากำลังพลของหน่วย

เอกสารอ้างอิง

---

1. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2560. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบสอง พ.ศ. 2560-2564. เข้าถึงได้จาก www.nesdc.go.th/ewt_dl_link.php?nid=6422. วันที่ 3 พฤษภาคม 2565
2. มุลนิธิสืบนาคะเสถียร. 2565. รายงานสถานการณ์ป่าไม้ไทย ประจำปี 2562-2563. เข้าถึงได้จาก <http://techno.pnru.ac.th/tong/Technology.pdf> วันที่ 3 พฤษภาคม 2565.
3. กรมป่าไม้. 2564. ยุทธศาสตร์กรมป่าไม้ พ.ศ. 2559-2564 กรมป่าไม้ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. เข้าถึงได้จาก <http://forestinfo.forest.go.th/Content/file/64.pdf>. วันที่ 3 พฤษภาคม 2565
4. กรมป่าไม้. 2564. นโยบายป่าไม้แห่งชาติ. เข้าถึงได้จาก http://forestinfo.forest.go.th/Content/file/policy/national_forest_policy.pdf. วันที่ 3 พฤษภาคม 2565
5. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. 2551. บันทึกข้อตกลงว่าด้วยความร่วมมือในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ระหว่างกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และกองทัพบก พุทธศักราช 2551. เข้าถึงได้จาก <https://www.dnp.go.th/pdf1/oktw.pdf>. วันที่ 3 พฤษภาคม 2565
6. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2565. (ร่าง) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13. เข้าถึงได้จาก <https://www.nesdc.go.th/download/document/Yearend/2021/plan13.pdf>. 3 พฤษภาคม 2565
7. มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร. 2565. ความเข้าใจเกี่ยวกับเทคโนโลยีและการพัฒนา เข้าถึงได้จาก <http://techno.pnru.ac.th/tong/Technology.pdf> วันที่ 3 พฤษภาคม 2565

ประวัติย่อผู้วิจัย

ยศ ชื่อ
วัน เดือน ปีเกิด
ประวัติสำเร็จการศึกษา
พ.ศ. 2543

นาย พทภัทร รมณีย์กชกร

28 กันยายน 2520

ปริญญาตรี

American Intercontinental University,

Business Administration, United Kingdom

พ.ศ. 2544

ปริญญาโท

The University of Westminster, International
Business Management, United Kingdom

ประวัติการทำงาน

พ.ศ. 2555 – 2565

ประธานกรรมการ บริษัท ไฟน์วู้ด โปรดักส์ จำกัด

ผลิตเฟอร์นิเจอร์ไม้งานกล่องและของตกแต่งบ้าน
เกี่ยวกับไม้

ตำแหน่งปัจจุบัน

พ.ศ. 2555 - 2565

กรรมการผู้จัดการ

บริษัท แปซิฟิก ค้าไม้ จำกัด